

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ น.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า บัดนี้สมาชิกมาประชุม ๑๒๕ ท่าน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ตามระเบียบวาระที่หนึ่ง เรื่องพระราชบัญญัติอากร
มฤตกและกรารับมฤตกที่ของนักสืบเข้ามาสู่สภา ฯ นอกกรงหนึ่ง ข้า
พเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกทั้งหลายคงทราบจากบันทึกของรัฐบาลที่ได้แจกไป
ให้แล้ว ปัญหาที่เราจะพิจารณากันตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ ก็มีอยู่
เพียงว่า ตามที่พระมหากษัตริย์ทรงขอเพิ่มเติมในเรื่องพระราชทรัพย์
ให้แยกออกเป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์นั้น เราจะเพิ่มเติมหรือไม่
ในการลงมติกันว่าให้ออกเสียงโดยวิธีลับและเรียกชื่อ ก่อนที่จะพิจารณา
เรื่องข้าพเจ้าใครจะให้ระตักถึงหัดก่อนหนึ่งว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่
ปัญหาระหว่างรัฐบาลกับสภา ฯ เป็นปัญหาในระหว่างพระมหากษัตริย์
กับสภา ฯ ที่ข้าพเจ้าไม่พูดว่าระหว่างพระมหากษัตริย์กับคณะรัฐมนตรี
เพราะคณะรัฐมนตรีเป็นหน้าทรวงในในเรื่องทรง เช่นเท่านั้น เพราะ
ฉะนั้นหัดก่อนนราควระเอาเป็นหัดกับประกอบการพิจารณาไว้ด้วย ท่าน

ผู้ใดมีความ ข้องใจที่จะขอคำอธิบายจากรัฐบาลประการใด หรือจะ
ถามประการใดเพื่อจะให้ทราบก่อนที่จะลงมติ ก็เชิญ

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าว ว่า ใน
เรื่องนึ่งไต่รบเรื่องราวประกอบตนเอง ข้าพเจ้าเห็นว่าสมาชิกคงจะ
ขอให้เดือนการลงมติในเรื่องนี้ไปในวันจันทร์

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ขอผู้รับรอง

นายบุญศิริ เพาะคำ รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ไม่มีท่านผู้ใดขข้องใจที่จะให้ปรึกษา
ในวันหรือ

ร.ท. ทองคำ คตัย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในการที่จะเดือน เพราะในทางสภา ฯ ได้สั่ง
มาให้สมาชิกทั้งหลายอ่านเป็นหลายวันแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร นายเทียม ศรัพิสิฐ นายมังกร ดำเนิน
รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า เราต้องขบกันเสียก่อนว่าควรจะเดือน
หรือไม่เดือน ไม่เดือนเป็นญัตติที่เราจะต้องยกขึ้นพิจารณากันเสียก่อน
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเดือนไปพิจารณาไปในวันจันทร์หน้า โปรดยก
มือขึ้น

มีมติมาชกยกมือชนเห็นว่าควรเลื่อนมี ๘ เดือน

ประชาชนสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเสีย
ในวาระนี้ โปรดยกมือชน

มีมติมาชกยกมือชนเห็นว่าควรพิจารณาเสียในวาระนี้ ๔๔ เดือน
จึงเป็นอันดำเริ่มพิจารณาใ้

ร.ท.ทองคำ คล้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่ ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคกที่ก่าตั้งพิจารณากันอยู่นั้น เป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่สภา ฯ ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์เอกฉันท์ ในอันที่ควร
ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว หากแต่ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินทรงทักท้วง
ขอให้แก้ไขเสียใหม่ ข้าพเจ้าขอแสดงความคิดเห็นว่า ข้าพเจ้าตกอยู่
ในความเพ่งเล็งซึ่งในบางครั้งบางคราวต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ แต่
ข้าพเจ้าคิดว่าคนมานานแล้ว และได้เคยพิชิตเพื่อชาติมาเช่นเดียวกับผู้
ก่อกำเนิดที่ ๒๔ ชีวิตของข้าพเจ้าจึงเป็นชีวิตที่ตายแล้ว ไม่หวังสิ่ง
ต่อภยันตรายใด ๆ ข้าพเจ้าอยากแต่จะเห็นความเจริญของชาติยิ่งกว่าความ
รุ่งโรจน์ของบุคคล ซึ่งทั้งนี้จะได้สำเร็จผลอันมีความปรารถนาที่พวกเรา
เหล่านี้มาชกยกมือชนเห็นเป็นผู้จรรโลง ก็อันอื่นเราต้องวินิจฉัยเสีย
ในเบื้องต้นว่า หลักการในพระราชบัญญัติอากรมฤคกนั้นอะไรที่เป็น
ผิดชอบแบ่งอยู่บ้าง เมื่อคนหาผลิตได้แล้ว เราจึงพิจารณาหัดกันต่อไป
ว่ ควรจะแก้ไขกันอย่างไร อันที่จริงพระราชบัญญัตินี้ได้ตั้งกรรมา
ธิการพิจารณากับแล้วกันอีกหลายยกหลายคราว และที่ประชุมสภาผู้

แทนราชอุทกภัยปราชญ์จนสุดสิ้นประตุ ไม่มีอะไรที่จะเบียดหรือ
 ไม่สมควรหลงเหลืออยู่เลย ที่ประชุมจึงพร้อมกันลงมติให้ประกาศใช้เป็น
 กฎหมายได้ ที่ผู้สำเร็จราชการ ฯ ขอทรงให้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติ
 โดยเติมลงให้ปรากฏชัดเจนว่า “พระราชทรัพย์สิ้นใด ๆ ที่เป็นพระราช
 มฤตคตกไปยังผ^{๕๔}อนนอกจากผู้สืบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤตค นอก
 จากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากรมฤตค ”
 นั้น เมื่ออำนาจรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕ ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลมีหน้าที่ ฯ ฯ ฯ
 ช่วยเหลือราชการ โดยทางเสียภาษี และอื่น ๆ แล้วก็นำคำนึงถึงว่าพระ
 มหากษัตริย์ก็ทรงเป็นบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ควรตั้งอยู่ใน
 ฐานะแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕ ด้วย ถ้าเราจะยกเว้นมิให้เสียอากรมฤตค
 ตามที่ทรงขอแก้ไข เราควรจะระมัดระวังรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕ ซึ่งบัญญัติ
 ไว้อย่างนี้ “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย ฐานะยศศักดิ์โดยกำเนิด
 กิตติ โดยแต่งตั้งกิตติ หรือโดยประการอื่นใดกิตติ ไม่กระทำให้เกิดเอก
 สิทธิอย่างใดเลย” ที่ข้าพเจ้าหยิบยกบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญขึ้นเสนอ
 นี้ ไม่มีความประสงค์อื่นใดยิ่งไปกว่าที่เราจะต้องใช้ดุลยพินิจให้ความ
 สม่ำเสมอสมแก่ความตั้งใจของราษฎรผู้ได้เดือดร้อนเรามา อนึ่งข้าพเจ้า
 ขอแถลงในที่นี้ด้วยความจริงใจว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา
 พระองค์นี้ มีพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักชาติบ้านเมือง พระ

องค์ได้ทรงสนับสนุนการกระทำของคณะราษฎรที่เปลี่ยนแปลงการปกครอง
 ทรงสนับสนุนรัฐบาลของพระองค์ในการปราบกบฏ ทรงเผื่อแผ่เจือ
 จานพระราชทรัพย์ไปตามทุกตำบลทุกแห่ง พระองค์ทรงมั่นคงใน
 พระราชอาชวาทว่า “ทรงเห็นราษฎรประดุจเป็นบุตร” จึงมีข้าพเจ้า
 ตั้งสัยยังนึกว่า การที่ผู้สำเร็จราชการทรงขอแก้ไขพระราชบัญญัติ
 นำจะมีใช้พระราชประสงค์อันแท้จริงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 หนึ่ง อาศัยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่นครหาด
 ไม่สามารถจะทรงทราบความเป็นไปแห่งความจำเป็นที่ต่อขอออกพระราช
 บัญญัติโดยองค์ จึงจำกัดทรงปรึกษากับผู้แวดล้อมของพระองค์
 เมื่อผู้แวดล้อมของพระองค์เองก็เป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะรู้จุดทางของ
 วิจารณ์ได้ โดยละเอียดเช่นเคยจนแต่ การถวายคำปรึกษามีของทาง
 ทัศนคติมากกว่าถูกตามประวัติกฎหมายของพระมหากษัตริย์ทั่วไปแล้ว ผู้
 แวดล้อมของพระมหากษัตริย์นั้นแหละ เป็นผู้จึงให้พระมหากษัตริย์
 ดำเนินการงานผิดพลาดถึงเสียหายใหญ่โตทีเดียว ขอให้ผู้จงรักภักดีใน
 พระองค์พระมหากษัตริย์ ระวังในข้อนี้ให้มาก ฉะเพาะพระราชบัญญัติ
 อารมณคดี ยังไม่มีเหตุผลที่ควรแก้ไข เพราะถ้าสภาฯ ไปแก้ไขจริง ๆ
 แล้ว ก็อุปหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงใ้วางใจสภาผู้แทนราษฎร
 และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีภาวะอันไม่สมควรจะใ้วางใจแต่ก็เป็นกร

เสด็จเดี่ยวพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราในเทียว
 หนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราพระองค์นี้ ทรงพระปรีชา
 สามารถเหนือด้ามัญชน การที่ทรงของกับพระราชบัญญัติ พระองค์
 อาจมีพระประสงค์จะทดลองภูมิปัญญาของผู้แทนราษฎรทั้งหลายทั้งปวง
 ดูว่า จะตีหมัดกับกรมโบราณที่ว่า “เจ้าว่างามก็งามไปตามเจ้า”
 “หรือดูคุณพลอยพริก” นั้นแล้วหรือยัง? ว่าโดยเฉพาะสภาฯ น
 แล้ว เมื่อสภาฯ ได้ลงมติเห็นชอบว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ได้แล้ว
 กลับเห็นควรแก้ไขตามพระราชประสงค์ ก็ดูเป็นท่านองว่าเมื่อลงมติว่า
 ไม่ผิด พลุกพล่านเข้าหน่อยกลับรับรองว่ามีจริง ดังนั้น มิได้ชอบว่า
 เป็นดูคุณพลอยพริกไปด้วยหรือ ซึ่งเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ
 สภาฯ ยิ่งนัก ข้าพเจ้าขอจึงวอนว่า เราเป็นสมาชิกวันแรก อย่าสร้าง
 ตัวอย่างที่ไม่ดีไว้ ให้เป็นมรดกแก่สมาชิกรุ่นหลัง เพื่อสนับสนุนคำ
 อภิปรายของข้าพเจ้า ๆ ขออัญเชิญ กระแสพระราชดำรัสของ พระบาท
 สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นปราชญ์ในวิชาการเมือง ซึ่ง
 มีถ้อยพระราชหัตถ์เลขาไปถึงเจ้าพระยามรธา เสด็จมาตั้งกระทรง
 นครบาลในสมัยนั้น ตั้งมีความต่อไป

นายฮั่ว ตามไทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่
 นอกเรื่องไป นอกประเด็นเสียแล้ว ประเด็นม่อนุคิดเดี่ยวเท่านั้น คือจะ
 เติบโตบตกลงไปหรือไม่เท่านั้น

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวหา ข้าราชการผู้หนึ่งผิดโดยตรง

ประธานสภาฯ กล่าวหา ถ้าจะฟ้องตะก้อขอให้ข้าพเจ้าฟ้อง ขอ
ให้ตั้งลงหน่อย

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวหา มีคดีเดียว ดังต่อไปนี้

ที่ ๓/๕๘ วันที่ ๑๕ เมษายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๓
ถึง เจ้าพระยามรราช

ด้วยแต่ก่อน ๆ มา การเก็บภาษีที่ดินและโรงเรือน กรมพระคลัง
ข้างซ้ายไม่ได้เคยเสียบภาษีให้ กับเจ้าพนักงานสรรพากรเลย บัดนี้ ฉันมา
ใคร่ตรงดูจึงเห็นว่าทรัพย์สินสมบัติของฉันทัง ทลายที่เป็นส่วนตัว ก็เท่า
กับเบณฑทรัพย์สินสมบัติของคนธรรมดาคนหนึ่ง แต่เหตุใดฉันมาเขาเปรียบ
แก่คนทั่วไป ซึ่งดูไม่เป็นการสมควรเลย ส่วนของ ๆ ผู้อื่นจะไปเก็บ
เขาก็กับเขา ของ ๆ ตัวเอง จะไปเก็บตกกันเขาได้ เพราะคนธรรมดา
ทั่วไป ใครที่มีทรัพย์สินสมบัติ เป็นที่ดินหรือ โรงเรือนเมื่อถึงคราวที่เจ้าพนักงาน
งานจะเก็บภาษี เราจะต้องเสียบภาษีให้ กับเจ้าพนักงานตามส่วนมาก
และน้อย ของทรัพย์สินสมบัติที่เขามีอยู่ คือฉันทเอง ถ้านอกจากในทาง
ราชการแล้ว ฉันถือว่าฉันเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง ทรัพย์สินสมบัติของ
ฉันที่มีอยู่ก็นับว่าเป็นส่วนมาก ถ้ารัฐบาลจะแบ่งผลประโยชน์ของฉัน

ที่ได้มาจากทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดบ้าง นั้นมีความยินดีเต็มใจจะเฉลี่ยให้
เป็นการอุทิศหนุนชาติและบ้านเมืองอย่างคนสามัญด้วยเช่นกัน เพราะฉะนั้น
ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้เจ้าพระยาสมรราช เก็บภาษีอากรในที่ดิน
และโรงงานซึ่งนับว่าเป็นสมบัติของส่วนตัวฉันเอง อย่างเช่นที่ได้เคยเก็บ
มาจากคนอื่น ๆ ทิ้งไปนั้น

สยามินทร์

นายทองอิน สุริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า การที่เราจะปรึกษาพระราชบัญญัติอากรมรดก และการรับ
อากรมรดกใหม่ ๒ ประการนี้ มีปัญหาอยู่เพราะว่า ถ้าจะเพิ่มข้อความ
ลงไปให้ชัดว่า พระราชมรดกซึ่งสืบเนื่องตกทอดแก่พระมหากษัตริย์
นั้น จะเก็บภาษีหรือไม่แล้ว คณะรัฐมนตรีนี้ได้ประชุมปรึกษาเห็น
พ้องกันตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา
๒ และ ๘ แล้วว่า พระราชทรัพย์ซึ่งตกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัติ
นั้น ไม่ต้องเสียภาษี แต่ถ้าตกทอดไปยังผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติ
ต้องเสียภาษี เพราะฉะนั้น การที่สมาชิกผู้หนึ่งอภิปรายยกความผิดไปให้
แก่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ว่า ข้อนั้นข้อนี้ ไม่เป็นความประสงค์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี หรือเห็นว่าผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์ไม่ทรงพอพระทัยก็ดี เป็นความเข้าใจผิดทั้งนั้น เพราะว่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้มีพระราชโองการตอบมาแล้วว่า ว่า

ภาวทรพยสัมปตัตถกทอดไปยังผู้ที่ไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติจะต้องเสียภาษี
 นั้น พระองค์ก็ไม่ทรงรังเกียจอยู่ แต่ว่าภาวทรพยสัมปตัตถกทอด
 ไปยังผู้สืบราชสมบัติก็ไม่ต้องเสียภาษีตามมติของคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว
 แต่มีแย้งกันอยู่เพียงว่า พระราชบัญญัติอากรมฤตกนั้นเราจำเป็นต้อง
 เพิ่มข้อความลงไปในพระราชบัญญัติให้ชัดเจนว่า จะมีข้อบัญญัติว่า
 พระราชทรพยซึ่งตกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัตินั้นจะต้องเสียภาษีหรือ
 ไม่เท่านั้น โดยนระเพาะความเห็นของข้าพเจ้า ตามมติของคณะ
 รัฐมนตรีก็ดี และตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปก็ดี ก็ได้
 รับสอดคล้องต้องกันอยู่แล้วว่า พระราชทรพยซึ่งรับสืบทอดตกทอดลงไป
 นั้นไม่ต้องเสียภาษี ชัดเจนอยู่แล้ว ปัญหาที่มีอยู่ก็คือว่า เราจะเพิ่ม
 เดิมลงไปให้ชัดเจนหรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเราจะเพิ่มให้
 ชัดเจนลงไปก็ไม่น่าจะเสียหายอะไร เราอาจจะเพิ่มข้อความตามมติของ
 คณะรัฐมนตรี โดยย่อขึ้นถึงรัฐธรรมนูญทั่วไปซึ่งเป็นกฎหมายมั่นคง
 ถึงแม้เราจะเพิ่มก็มีผลเท่ากับไม่เพิ่ม แต่ถ้าเราเพิ่มแล้วจะทำให้กฎหมาย
 รัศมียุ่งจนกระทั่งต้องตามพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์

นายมังกร ดำเนิน กล่าวว่า ในเรื่องอากรมฤตกและการ
 รับมฤตกนั้น ข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการอยู่ด้วยผู้หนึ่ง เดิมทีร่าง
 พระราชบัญญัตินี้เก็บภาษีไปในทำนองกฎหมายอังกฤษ และในระหว่าง
 ที่กำลังพิจารณาร่างอยู่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ลงมา

แนะนำว่า ราษฎรของเรายากจนไม่มีเงิน ส่วนมากมีแต่ทรัพย์สินบุคคล
 ถ้าผู้ใดขายชนมัตถ์แล้ว ทรัพย์สินบุคคลจะต้องขาย ทำให้เดือดร้อนแก่
 ราษฎร จึงทรงแนะนำให้เบ็ดเตล็ดนโยบายในพระราชบัญญัติเก็บภาษี
 ไปในทางกฎหมายฝรั่งแล้ว ที่ประชุมกรรมาธิการได้ปฏิบัติตามพระบรม
 ราชโองการ โดยแก่พระราชบัญญัติอากรมฤตกน^๕ หั้นเข้ามากฎหมาย
 ฝรั่งแล้ว ก็มีได้ทรงหักท้องแก่ประการใดเลย มาบัดนี้ รัฐบาลก็ได้
 รับรองแล้วว่า คราวนี้พร้อมเพรียง^๖ ไม่ต้องเสียอากรมฤตก และยอมที่
 จะลบล้างไปยังกระทรวงการคลัง และทั้งการเก็บภาษีก็อยู่ในหน้าที่
 ของคณะบริหาร คือคณะรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั่นเอง
 ถ้าไม่ทรงไว้อ่างใจคณะรัฐบาลแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าจะทำให้ราษฎรไม่ไ
 อ่างใจในรัฐบาลยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงไว้อ่างใจรัฐบาล เพราะ
 ฉะนั้นไม่สมควรเลยที่จะแก้ไขในข้อนี้ ควรจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๘
 คือ ลงคะแนนลับ เพราะฉะนั้นขอให้ลงคะแนนลับในข้อนี้หากควรหรือ
 ไม่ควรเท่านั้น

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 ชาติได้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ประสงค์จะให้เดิมนั้น เนื่องมา
 จากที่ว่า ตามความเข้าใจของข้าพเจ้า เห็นอย่างนั้นว่า โดยเฉพาะ
 ทรัพย์สินบุคคลซึ่งเป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยส่วนพระองค์นั้น

พระองค์ยินดีเสมอที่จะยอมเสียภาษีอย่างบุคคลธรรมดา แต่ต่อททรัพย์สิน
ซึ่งประดับพระเกียรติยศ หรือเรียกว่า ครอบงวนปราบเปรต คนนั้น ไม่ควรจะ
จะเสียภาษี ^{๕๕} ทนถาวรที่หนึ่งว่าพระราชบัญญัติอากรมฤตกเป็นพระราช
บัญญัติชนิดใหม่ พระราชบัญญัติอากรมฤตก เป็นพระราชบัญญัติ
ซึ่งเก็บภาษีจากทรัพย์สินสมบัติของบุคคลผู้มีรณภาพ ^{๕๖} ทนถาวร
ครอบงวนปราบเปรต ^{๕๗} เป็นทรัพย์สินสมบัติของบุคคลหรือไม่ว่า ครอบงวน
เปรต ^{๕๘} ย่อมจะต้องไม่ใช่ทรัพย์สินสมบัติของบุคคล แต่หากเป็นทรัพย์สิน
ของประเทศ ^{๕๙} มีเข้าใจเพื่อประดับพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว พระราชบัญญัติกำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่า จะเก็บจากครอบงวน
เปรต ^{๖๐} ไม่ได้ ^{๖๑} ทนถาวรจะเต็มลงไปว่า เก็บจากครอบงวนปราบเปรต
เช่นนี้ ควรหรือไม่ควร ทรัพย์สินฤตกซึ่งไม่ใช่ของบุคคลก็จะเต็มลงไป
คล้ายๆกับเต็มลงไปว่า เหมือง หรือ บำไม่ ^{๖๒} ซึ่งเป็นของหลวงไม่ต้อง
เสียมฤตก ^{๖๓} อย่างนี้เป็นต้น เมื่อไม่ใช่ทรัพย์สินสมบัติของบุคคลแล้ว เขียน
ลงไปในกฎหมายว่า ทรัพย์สินสมบัติที่ไม่ใช่ของบุคคลไม่ต้องเสียภาษีเช่น
เจ้าพเจ้าเห็นว่าจะผิดแนวของกฎหมาย จะเทียบดูในกฎหมายอาชญา
ก็ได้ ^{๖๔} เป็นต้นว่ากฎหมายอาชญาที่กำหนดไว้ว่า ^{๖๕} ด้หัวคนจะต้องมีโทษ
แล้วเราจะเขียนเต็มลงไปว่า ^{๖๖} ไม้ด้หัวคนไม่มีโทษ อย่างนี้ ควรแก่อา
เขียนกฎหมายแล้วหรือ พระราชทรัพย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
นั้นน่าจะอยู่ที่ว่า ^{๖๗} ถ้าหากว่าไม่กำหนดเข้าใจ ให้แน่นอนว่าอะไรเป็นครา

ปรอบเปอร ต ะไรเป็นไปรเวคปรอบเปอร ตแต่ การที่จะเก็บ ภาษี
 มฤตจะไรๆ ทั่วกัน อาจจะทำคราจนปรอบเปอร ตไปเป็นไปรเวค
 ปรอบเปอร ตก็ได้ คือไปแจ้งคราจนปรอบเปอร ตที่จะลดหย่อนยกยง
 แต่เพื่อจะให้เป็นไปตามพระราชประสงค์เช่นนี้ เขียนเข้าไว้ ในพระราช
 บัญญัติอากรมฤตจะได้ผลหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นผลเลย เพราะ
 ว่าคราจนปรอบเปอร ตคืออะไร ไม่ปรากฏชัด ในพระราชบัญญัติอากรม
 มฤตก หรือไม่แจ้งไว้ว่าคราจนปรอบเปอร ตคืออะไร เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูก เพื่อที่จะให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของพระมา
 ยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว เราควรจะทำอีกรูปหนึ่ง เราควรจะทำ
 พระราชบัญญัติใหม่อีกพระราชบัญญัติหนึ่ง กำหนดไว้ให้ชัดว่าอะไร
 เป็นคราจนปรอบเปอร ต ะไรเป็นไปรเวคปรอบเปอร ต ไม่ให้เสียกนทั้ง
 สองฝ่าย เราไม่เสียหลักกฎหมายด้วย เราไม่ให้เสียวิธีการ ของ
 กฎหมาย ด้วย ทั้ง เป็นสถานคุ้มครอง เราเขียนกฎหมายขึ้นแล้ว
 สมควรแล้วหรือที่เราตกลงไปแล้ว เราก็มาแก้ความตกลงของเราเสีย
 คือในทำนองที่จะทำให้เสียหลักกฎหมาย เห็นว่าไม่ควรแก้ไข ถ้าเกรง
 จะไม่ตรงต่อพระราชประสงค์ เราทำเช่นนั้นจะดีกว่า คือตราพระราช
 บัญญัติขึ้นใหม่กำหนดให้ชัดว่า ะไรเป็นคราจนปรอบเปอร ตแล้ว จะ
 ได้เป็นบรรทัดฐานต่อไป แล้วจะ ไม่มีปัญหา ได้เกี่ยว กันอีกต่อไปเลย
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นไม่ควรแก้ไข

พตท. พระยาเทพหัสดิน ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้ ได้มีความ ตง ใน
 ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พ.ศ. ๒๔๗๖ ว่าพระราช
 ทวิพิสัยใด ๆ ที่เป็นพระราชมฤตกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติ
 บัดต้องเสียอากรมฤตก นอกจากนั้นเป็นพระราชทวิพิสัยฝ่ายพระมหากษัตริย์
 ไม่ต้องเสียอากรมฤตก นั้น ฝ่ายคณะรัฐมนตรี และนายกฤษฎีกา
 การร่างกฎหมายเห็นต้องกันว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้สืบ
 ราชสมบัติคือเนื่องกันเป็นต้นตอ จึงมีมติสมควรว่าพระมหากษัตริย์ไม่
 วยายนม์ เพราะฉะนั้นการที่พระราชทวิพิสัยใด ๆ ตกจากพระมหา
 กษัตริย์องค์หนึ่งไปยังพระมหากษัตริย์องค์ สืบราชสมบัติ เป็นการตก
 ไปโดยทางสืบราชสมบัติ มิได้เป็นมฤตกตามความในพระราชบัญญัติ
 อากรมฤตกและการรับมฤตก และนายกฤษฎีกาเห็นว่าตามที่คณะรัฐมนตรี
 ลงมติเช่นนั้น ทั้งได้สั่งกระทรวงการคลังตามนั้นแล้ว เป็นการพอ
 แก่การแล้ว รวมความว่ารัฐบาลไม่ประสงค์จะเติมข้อความตามที่พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประสงค์ให้เติมลงในพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้า
 เห็นว่า การแก้กฎหมายมีแต่ให้เต็มและวิธีที่จะแก้ได้หลายอย่าง หลายน
 ประการ ประกอบทั้งเมื่อเปลี่ยนแปลงฉบับบัญญัติราชการใช้กฎหมายก็มีการ
 แปลเปลี่ยนแปลงไปอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีทั้งในเมืองไทยและเมืองต่างประเทศ
 การเขียนกฎหมาย ควรเขียนลงไปชัดตามความเจตนาที่จะให้เห็นเป็นประ
 การหนึ่งประการใด ไม่ควรจะเขียนเปิดช่องให้มันทางใดถึงเปลี่ยนแปลง

แสดงความเห็นตามกาล ตามที่อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งในเรื่องที่แสดงความ
 ในพระราชบัญญัติอากรมฤตกนี้ ทว่าด้วยอากรมฤตกของพระราชทรัพย์
 ที่กล่าวแล้วนั้น ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคิดของคนในสมัย
 ต่างๆก็ได้ อีกประการหนึ่ง ความมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติอากรมฤตก
 ก็มีบัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตายภายหลังจากวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้น
 แต่จะมรดกมรดกเป็นอย่างไรอื่น ให้เรียกและเก็บอากร ร.๕๓” ถ้าไม่มีขอ
 บัญญัติดังกล่าวไว้ให้ชัด ยกเว้นการเก็บอากรมฤตกพระราชทรัพย์ สิ้นที่เป็น
 พระราชมฤตก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พระราชทรัพย์ สิ้นที่เป็นพระราช
 มฤตกซึ่งตกไปแก่ผู้สืบราชสมบัติ ในฐานะเป็นพระราชทรัพย์ ฝ่ายพระมหากษัตริย์
 ก็อาจจะถูกแปลว่าต้องให้เสียอากรมฤตกด้วย แต่เมื่อ
 คณะรัฐมนตรีได้ตั้งมติแล้วว่า พระราชทรัพย์ ที่เป็นพระราชมฤตก ตกไปยัง
 ผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤตก นอกจากนั้นเป็น
 พระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤตก ดังเช่นแล้ว ตก
 ไม่มีเหตุที่น่าจะรังเกียจอันใดที่จะตั้งข้อความนี้ไว้ ให้ชัดในพระราชบัญญัติ
 เพื่อจะกันข้อโต้เถียงที่อาจจะมาในเบื้องหน้า จึงขอเสนอให้ตั้งข้อความที่
 กล่าวแล้วต่อไปในมาตรา ๕ ว่า “เว้นไว้แต่พระราชทรัพย์ที่เป็นพระ
 ราชมฤตกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤตก
 นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากร
 มฤตก”

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีข้อพิพาทในเรื่องว่า ไม่ควรเพิ่มเติม
ตามนี้ มีหลายท่านแล้ว แต่ทว่าเห็นว่าการเพิ่มเติม - มีเจ้าคุณเทพคนเดียว
เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นตามเสียงเจ้าคุณเทพฯ โปรดอภิปราย

ขุนศรีสุทโธปกรณ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า ที่
จริงปัญหาเรื่องนี้ไม่จำเป็นต้องโต้เถียงกันถึงเรื่องว่าพระราชทรัพย์นั้นเป็น
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือว่า ไม่ใช่ ที่จริงจะเป็นพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ดังที่เข้าใจว่าเป็นพระ
ราชทรัพย์เพื่อส่วนรวมก็ตาม พระราชทรัพย์ทั้ง ๒ ประการนั้นรวมความว่า
เป็นพระราชทรัพย์ทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัติฯ กรณีสืบถามความ
แล้วนั้น เราไม่ได้แย้งเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเรามีผล ตามความเข้าใจ
ของเรา เราต้องถือว่าเป็นพระราชทรัพย์ของพระราชทานนั้น ทั้งส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่ส่วนพระองค์ก็ตาม เคยจนพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมีพระราชประสงค์ขุดดินด้วย เพื่อให้เป็นแกว่งน้ำหรือเพื่อไม่
ให้ผู้ที่ไม่ใช้ดินก่อความกวนใจความวุ่นวายเข้า จึงขอให้แยกว่า
ถ้าพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือส่วนพระองค์ก็ตามตกไปยังผู้อื่น
ไม่ใช่ผู้รับราชสันตติวงศ์ จึงควรให้เก็บขายกรมฤๅก ถ้าหากว่าทรัพย์
ส่วนพระองค์เหล่านั้นตกไปยังผู้รับราชสันตติวงศ์แล้วไม่ต้องเก็บ ก็การเขียน
กฎหมาย เราต้องการจะให้ผู้อ่านกฎหมายเข้าใจได้ง่ายที่สุดอยู่แล้ว
แล้วเรามาเขียนกฎหมายไว้กว้าง ๆ อย่างนี้ ก็คิดว่าคนในประเทศ
สยาม ที่จะมีมรดกซึ่งเหมือนอย่างท่านทั้งหลาย ที่เป็นนักกฎหมาย

หม่อมกมล ข้าพเจ้าคิดว่างานน้อยที่สุด ด้วยเหตุนี้แหละ ข้าพเจ้า
จึงหมั่นอดทนที่จะเขียนลงไปให้แจ่มแจ้งทีเดียว ว่าถ้าไม่ใช่รัชชทายาท
แล้วก็ให้เก็บอากรมฤดก

นายเดมบีต หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดอยุธยา กล่าวว่
เราก็ต้องการของเราได้ดำเนินการมาแล้ว เราเอาแบบอย่างของอารยะประ
เทศซึ่ง ที่มีลักษณะระบบการปกครองคล้ายของเรา เพราะ
อยู่ระยังคือประเทศอังกฤษ ถ้าจะมองดูตามประวัติก็ว่าตั้งแต่ แม่ใน
ของกษัตริย์ ก็เห็นแผ่นดินพระนางแอนนาแห่งบริเตน ไม่มีกษัตริย์
องค์ใดที่จะทรงดำรงที่อยู่อันสูงส่งเช่น เสด็จภาวไว้ซึ่งมีคไป เพราะฉะนั้น
เราก็ไม่ควรจะยกให้พระเจ้าแผ่นดินของเราขึ้นมั่งเจ้า ก็ยกของใน รของนคดย
และตามรัฐธรรมนูญของเรา มีคำบทบอกล่าว พระเจ้าแผ่นดินจะทำการ
ได้ด้วยความ โดยทางนิติบัญญัติ มีบทบัญญัติบอกล่าว โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น และไม่มีบทบัญญัติทำให้
สภาฯ ทำตามคำแนะนำและยินยอมของพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะเพิ่มเติม

นายสง่าวง ศรัทธาโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่ ในเรื่อง
ที่ข้อความจะควรปรากฏเป็นความชัดเจนนหรือไม่ จะเขียนนักศึกษาหรือ
ไม่ก็ตาม ถ้าหากว่าในฉบับที่ไม่มีข้อความชัดเจนแล้ว ก็ยอมเป็น

ปัญหาอยู่ที่ เพราะฉะนั้นปัญหาจึงมีในชั้นนี้ว่า ข้อความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทักท้วงนั้นเป็นความจริงหรือไม่ เพื่อจะตัดปัญหาข้อยุ่งยากข้อนี้ เมื่อดำเนินการของเรายังไม่มีอยู่ ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าหากว่าเราต้องเคารพต่อความจริง เคารพต่อความเป็นธรรม ในประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งข้อความในรัฐธรรมนูญของเรามีปรากฏชัดอยู่แล้วว่า พระมหากษัตริย์ของเราทรงเป็นประมุข ทรงเป็นท้าวธรรมจักรี มีอำนาจที่จะทักท้วงได้ตามรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าข้อความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทักท้วงนั้นตรงต่อความจริง เพื่อจะเป็นการตัดปัญหาข้อยุ่งยากในภายหน้าแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า เราควรจะปฏิบัติข้อ ๒ ประการ ประการที่ ๑ เคารพต่อความเป็นธรรม ประการที่ ๒ เคารพหลักการต่อประมุขของเรา แต่จะเป็นการถูกต้อง จะไม่เป็นเกียรติศักดิ์แก่สภาฯ อย่างยิ่ง

หลวงวินทร์ประสาทรเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าวว่าจะ ข้าพเจ้าเห็นควรแก่ตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอ เพราะการแก้ไขเสียความไป หรือเสียผลประการใด นอกจากนึ่งเป็นการทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพอพระราชมุทิต และเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย และสภาฯ นี้ควรจะเป็นสภาฯ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงไว้อำนาจพระทัย เพื่อจะนำความเจริญมาสู่ชาติต่อไป

ด. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าววาทะ
 ของเราได้รับรองว่า พระราชทรัพย์แผ่นดินซึ่งเป็นเกียรติยศของแผ่นดิน
 นั้น เราจะเก็บหรือไม่ ถ้าวาทะของเราได้รับรองแล้วว่าจะเก็บ ก็
 เหตุใดเน เถ เราจึงจะต้องไปแก้ไขกฎหมายที่เราได้ทำเสร็จไปแล้ว ตาม
 จริตว่า โดย ฉะเพาะอย่างยิ่งผู้แทนราษฎรทั้งหลายมีความเคารพต่อองค์
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เสมอมิใช่ถ้าไม่เคารพ แต่กฎหมาย
 ของเราได้ทำเสร็จไปเรียบร้อยแล้ว จะมาแก้บ่อยๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าจะ
 ไม่เป็นการเคารพต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลย ไม่ใช่จะทำให้
 เราเกิดความรู้สึกเคารพต่อในหลวงเลย การทำอะไรด้วยความตั้งใจดี
 ต่อชาติหนึ่งคือ ความเคารพต่อประมุขของชาติเวลานั้นเอง

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววาทะ
 ข้าพเจ้าสงสัย ขอเรียนถามที่ค้าง เมื่อกล่าว จะให้อภิปรายได้ฉะเพาะ
 ฝ่ายไหนไม่ทราบ ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ

ประธานสภาฯ กล่าววาทะ คือขอแยกจะได้ฟังคำรณนทวงตรงกันข้าม
 คือผู้เห็นว่าควรแก้ มีมาก ผู้เห็นว่าไม่ควรแก้ ก็ควรจะได้อภิปรายบ้าง
 เพื่อแสดงความรู้กัน เมื่อเป็นกรณสมควร ข้าพเจ้า ก็จะได้ลงมติตามที่เห็นว่า
 แก้หรือไม่แก้เท่านั้น

รัฐมนตรีจะรับสนองพระบรมราชโองการแก่ ขอนยงสังสัยอยู่มาก ถ้า
ลงไปแล้วจะเกิดผลอย่างไรก็ไม่ทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เขาได้ เป็นปัญหาที่หลัง ปัญหาที่เรา
อภิปรายกันว่าจะแก้หรือไม่แก้ ล้วนว่าจะแก้อย่างไร เขาได้ เป็น
ปัญหาที่ช่อง

นายโต ปลัดนิคมบุรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ปัญหาเรื่องสมาชิกสภาฯ ผู้ใดไม่สนใจ เพราะเป็นปัญหาของ
พระมหากษัตริย์กับสภาฯ ในเรื่องสำคัญคือว่า เกรวอนน์บรอมเปอร์ตจะ
ต้องเรียนหรือไม่ คณะรัฐมนตรีได้บันทึกแต่ยังไม่ต้องเสียภาษี
แต่ต้องไปขอร้องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้ทรงตอบมาว่า
ไม่ทรงว่าเกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรีกระทำไปนั้น แต่มีพระราชประสงค์
ให้ เป็นหลักฐานมั่นคง อยากจะให้ มีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติอากร
มุลอกด้วย เกรวอนน์บรอมเปอร์ต พงทวนส์วอซิกได้มีปฎายมาแล้ว ฝ่าย
หนึ่งว่าไม่ควรถูก เพื่อรักษาเกียรติศักดิ์ของสภาฯไว้ ข้าพเจ้าก็พอ
จะ อธิบายหนึ่งว่าควรกระทำ เพื่อรักษาน้ำพระทัยของพระมหากษัตริย์
ข้าพเจ้าก็ยกยาคิด ที่ข้าพเจ้าไม่คิดจะไปทางไหน ข้าพเจ้าอยากได้
ทั้งสองทาง ที่ข้าพเจ้าอยากจะไปทั้งทางเกรวอนน์บรอมเปอร์ตไม่ต้องเสีย
ภาษี แต่ไม่จำเป็นจะต้องลงไปในพระราชบัญญัติ คือไม่ให้เสีย
เกียรติศักดิ์ของสภาฯ ไม่จำเป็นจะต้องลงไปในพระราชบัญญัติ สภาฯ

หรือรัฐธรรมนูญนั้น พระมหากษัตริย์ยอมไม่มีสิทธิ์ในการที่จะเสนอญัตติแก่
พระราชบัญญัติว่าเป็นอย่างไร แต่ว่าข้าพเจ้าไม่ใช่นักรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
จะกล่าวอธิบายได้ วิชั้ตั้งร่างพระราชบัญญัติไม่เห็นชอบด้วยมา
ยังสภาฯ นั้น ไม่มีประเทศใดที่ใช้รัฐธรรมนูญได้เคยกระทำ ความ
เห็นโดยฉพาะ^๕ นอกราชจะขอให้หม่อมเจ้าวรรณโทยากรฯ ที่เป็นนักรัฐ
ธรรมนูญและนักรัฐประศาสน์ ได้ทรงอธิบายว่าในการตั้งคณะ^๕ มัด^๕ สิทธิ^๕
ของกัหรือไม^๕ หรือจะตั้งคณะด้วยวิธีว่าไม่เห็นชอบด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าใครจะขอความเห็นที่ประชุม^๕
ว่า เราจะควรลงมติกันได้หรือยัง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ญัตติของข้าพเจ้าเมื่อตะกัมีใครรับรองหรือไม^๕

มี^๕สมาชิกรับ^๕รับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าวว่า
เพราะฉะนั้นเป็นญัตติแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า คือข้าพเจ้าเตรียมมาแต่^๕ว่า ไม่ หรือ
เอา เสียก่อน ถ้าว่าเอา เราจะควรผ่อนผันประการใด ข้าพเจ้าไม่^๕ใจ
แต่^๕ จะได้พูดที่หลัง ถ้าท่านมีความเห็นจะเสนออย่างนั้นก็ควรเสนอ
ในเวลานี้ เพราะฉะนั้นนอกราชจะทราบว่าจะควรลงมติได้หรือยัง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวไว้ ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงความรักในใจที่ควรระลึกว่า
 ในปัญหาแห่งกฎหมายมรดกนั้นคดีว่า ในการปกครองตามวิถีทางแห่ง
 รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓ ว่าอำนาจอธิปไตยย่อมมาจกประชาชน บัง
 ติภาฯ อันใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนนั้น เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะ
 ต้องออกกฎหมายอันหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและเห็นว่าการ
 จะประกาศใช้ทันที โดยความจำเป็นนั้น บัดนี้พระมหากษัตริย์ได้
 ทรงให้เปลี่ยนแปลงใหม่ ในฐานะส่วนดีของข้าพเจ้าก็ดี ท่านสมาชิกผู้มี
 เกียรติทั้งหลายก็ดี ประชาชนชาวสยามทั่ว ๆ ไปก็ดี ย่อมเทอดใจที่
 ใจซึ่งพระมหากษัตริย์ประคองบิดามังเกิดเกล้าฯ ปัญหาจึงมีว่า ถ้าเรา
 จะทำไปเพื่อความเจริญของประเทศชาติแล้ว ท่านต้องกลับมาตั้งนั้น ผิด
 หรือถูก ทางใดถูกทางใดผิด ถ้าเราทำผิด สภาผู้แทนราษฎรซึ่งใช้
 อำนาจสูงสุดในประเทศ จะเป็นทีเดือดร้อนแก่ประเทศชาติ ไม่มีปัญหา
 เราจะต้องแก้ เพื่อความเจริญของประเทศ แต่ถ้าหากว่าเราไม่ผิด เรา
 ทำถูก เพื่อความเจริญของประเทศแล้ว เราจะไปแก้ด้วยเรื่องอะไรกัน
 สำหรับกรณีเรื่อง^{๕๕}ปฏิรูปกฎหมาย หรือที่ปรึกษาของประเทศเราก็คือ
 คณะรัฐมนตรีก็ดี ตลอดจนข้าพเจ้าเองก็ไม่ใช่ว่าชอบลง ๆ ไป ได้
 ใช้วิจารณ์ญาณแล้ว โดยรอบคอบ เหมือนกันว่า เราไม่ผิดอะไรเลย
 แก่หรือไม่ก็ได้ผิดเท่ากัน ก็เหมือนกันได้ผิดเท่ากัน ในข้อที่ว่าความผิด

ทัว ๆ ไปแห่งกฎหมายนั้น พระเจ้าแผ่นดินยอมไม่ตาย หรือไม่วายชนม์
 เมื่อไม่วายชนม์ดัง เรากไม่เก็บ ก็เมื่อเราออกกฎหมายเก็บภาษี
 ฉะนั้นเมื่อตายดัง เมื่อไม่ตายแล้วเรากไม่เก็บ เพราะฉะนั้นไม่มี
 ปัญหาอะไรที่จะผิด ควรแล้วหรือที่ทานส์มาชิก ผู้มีเกียรติทั้งหลาย จะ
 เอาความไม่ผิดของประชาชนมาพดด้เลย เราไม่ผิดเรากก็ทำไม่ ท่าน
 ไม่นึกถึงประวัติของสภาฯ อันจะตราตัวกติกายของลูกของหลานของเรา
 บ้างหรือ ข้าพเจ้าปรารถนายิ่งนักที่จะให้สภาฯ เราเข้มแข็ง แต่ว่าไม่
 ใช้ซึ่งกระด้าง เข้มแข็งไปในทางที่ถูก ที่งาม ที่ชอบธรรม ไม่ใช่
 กระด้างไปในทางที่อำมหิตก็ไม่แก้ ไม่ผิดก็ไม่แก้ เช่นนั้นเราไม่ปรารถนา
 ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะให้แก้ไปในทางที่ถูกที่ชอบที่งาม ข้าพเจ้าปรารถนา
 เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเราเดินทางไปในทางที่ถูกที่ชอบแล้ว ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเราทำไม่ผิด เราเดินไปยังความจริง สิ่งไรซึ่งเราทำแล้วคงมีสติ
 ที่จะถือได้ซึ่งธรรม โดยเห็นพร้อมกันว่าเมื่อเราทำถูกแล้ว แต่ก็ไม่
 ควรแก้ ในกาที่เราจะทำตามนั้น ประคองว่าบิดาซึ่งปกครองบุตร บุตร
 ที่ดียอมเคารพต่อบิดา และคอยระวังบ้องกันไม่ให้ บิดาผิดพลาด เพราะ
 ว่าความผิดพลาดของบิดานั้นก็คือความเสื่อมเสีย คือความไม่เจริญของ
 ครอบครัว บุตรที่ดีที่รักบิดาย่อมจะต้องช่วยเหลือประคับประคองบิดา
 เพื่อความเจริญของครอบครัว นั้นใดก็ดีประเทศชาติก็เหมือนกัน จะ
 ต้องเข้มแข็งได้ ในทางที่ควรจะเข้มแข็ง อย่าง สมาชิกผู้หนึ่งกล่าวไว้

ด้ว่า แบบถูกขุนพดอพระยิก นั้นเราเลิก เพื่อความเจริญของประเทศ
 ท่านสมาชิกทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอจึงวอนให้รักษาเกียรติของประชาชนไว้
 ข้าพเจ้าขอเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา
 พระองค์นี้ เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความเคารพนับถือล้นเหลือของประชา
 ชนตามรัฐธรรมนูญยิ่งนัก เว้นแต่ว่า การเรื่องนี้อาจจะเป็นไปได้โดยที่
 ว่าจะอย่างสมาชิกถ่วงมาแต่ดู ก็ขอว่าอาจจะเป็นไปได้โดยที่ปรึกษา หรือ
 ประการใด ของพระองค์ท่านให้เห็นไปอย่างอื่นแล้วถึงกว่านั้น ข้าพเจ้า
 ได้ทราบมา ครั้งหนึ่งได้ทรงเห็นแต่ทำตามกำหนดแต่หากว่ามีเหตุอัน
 ใดไม่ทราบ เสนอสภาฯ ไม่ทัน แต่ข้อนี้เราให้อภัยได้เสมอสำหรับ
 มิติของเรา เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอจึงวอนให้ ท่านทั้งหลาย ชะยาได้
 ใจเอื้อเฟื้อชวาเคย ขอให้ตั้งมติขึ้นไปตามมติเดิมของเรา ถ้าเราไม่ผิด
 เมื่อเราไม่ผิดแล้ว ขรรมยอมคุ้มครองเรา ถ้าเราไม่ตั้งมติแล้ว ความ
 ใจเอื้อเฟื้อนั้นจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแห่งประเทศชาติ เราจะมาเฉื่อย
 ชวาพิจารณาแต่พิจารณาอีกในทางที่ไม่ควร จะพิจารณากันใหม่นั้นไม่
 สมควร และในทางที่จะแก้เพื่อจะล้างอพระราชทรัพย์ อะไรที่เกี่ยวด้วย
 เคววณปรอบเปอรต เราอาจจะออกกฎหมายอะไรไปได้ที่หลัง ซึ่ง
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะทำได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรสภา ฯ
 จะตั้งมติขึ้นตามมติเดิม

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ส้มควรจะลงมติได้ หรือยัง ท่านผู้ใด
เห็นว่าส้มควรจะลงมติได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนมากเห็นว่า ควรจะลงมติได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ข้าพเจ้าจะให้ลงมติดังนี้ ๒
อย่าง คือว่า ควรจะเพิ่มเติมตามทมิพระราชประสงค์ หรือไม่ ถ้าท่าน
ผู้ใดเห็นว่าควรเพิ่มเติมให้ลงเบยชวด ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะ
เพิ่มเติมลงเบยชวด แสดงเป็นมติว่าแก้หรือไม่แก้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอพูดให้ตรงภาษารัฐธรรมนูญหน่อย
ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควรขึ้นตามมติเดิมขอให้ลงเบยชวด ถ้าไม่ขึ้นตามเดิม
ลงเบยชวด โปรดอ่านรายชื่อตามลำดับอักษร ต่อไปจะอ่านชื่อรายบุคคล
แต่บัดนี้คะแนนตามรายชื่อคงตามข้อมงคืบ

นายทองอยู่ พุ่มพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ให้คงกรรมาธิการนับคะแนนเสียก่อนเมื่อใดลงเบยชวดก็จะออกไปหมด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ออกไม่ได้ ไม่ได้อัญญาตให้ ออก

เลขาธิการสภาฯ อ่านรายนามสมาชิกเพื่อลงคะแนนตามตัวอักษร
เมื่อสมาชิกได้ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ประธานสภาฯ ได้ตั้งบุคคล
ต่อไปนี้เป็นกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียง คือ

๑. ขุนศุภการพิศิตร
๒. นายจิ่ง จิ่งจิตร์

๓. ร.อ. จิบ ศิริไพบุตย์ ร.น.
๔. นายเจือ ศรัยภักย์
๕. นายจำรัส มหาวงศ์นันท์
๖. ร.อ. ชลิต กุดกำมัชร ร.น.

เมื่อกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียงเสร็จแล้ว รายงานต่อประธานสภาฯ คือ มีผู้ที่ไม่ลงคะแนนเสียง ๑๒ ท่าน (เป็นคณะรัฐมนตรีทั้งหมด)

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จำนวนลงมติตามเสียงที่เรียกชื่อมาลงคะแนนรวมทั้งหมด ๑๓๒ ท่าน ลงเสียงขาด ๘๘ ท่าน เสียงขาด ๓๕ ท่าน ไม่ออกเสียง ๑๒ ท่าน เป็นอันว่าขึ้นตามมติเดิม ต่อไปนี้จะพิจารณาตามบันทึกของรัฐบาลหน้าโต๊ะ ๒ พรรคที่ ๒ นับจากข้างซ้ายอันมีท่านจะเห็นได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้พูดแสดงความประสงค์ในอันที่จะแสดงความมั่นใจ เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระทัยไว้หยาดสถาปนา

๑. มติของคณะรัฐมนตรีเรียงพระราชบัญญัติเท่าที่เกี่ยวกับมรดกได้มีหนังสือกราบบังคมทูล ทั้งได้ส่งกระทรวงการคลังตามนั้นแล้วควรถือเป็นหลักดำเนินการต่อไป

๒. ถ้าจะโปรดเกล้าฯ ให้แจ้งมติของคณะรัฐมนตรีไปยังกระทรวงยุติธรรมไว้ด้วยก็ได้ดำเนินการหนึ่ง

๓. จะโปรดเกล้า ฯ ให้นำหนังสือแตกเปลี่ยน ระหว่าง พระมหา
กษัตริย์ กับรัฐบาลในเรื่องนั่งพิมพ์ ในวาทกิจจานุเบกษา ก็ได้สถานที่หนึ่ง
หรือ

๔. เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะโปรดเกล้า ฯ ให้คณะ
กรรมการกฤษฎีกาทำความชักชวนหนึ่งก็ได้ คงนั่งใคร่ขอถามรัฐบาลว่า
รัฐบาลมีความประสงค์จะแนะนำให้ที่ประชุมพิจารณาในข้อเหล่านี้หรือ
ว่าจะให้ที่ประชุมพิจารณาอย่างไรต่อไป

นายรัฐมนตรี กล่าวหาว่า รัฐบาลถือเท่าที่ได้ส่งกระทรวงการคลัง
ไปแล้ว แต่หาที่ประชุมหรือหากจะเพิ่มเติมอะไรอีกก็เชิญ

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า รัฐบาลประสงค์ว่าในเรื่องนี้ได้บอก
กระทรวงการคลังไปแล้ว แต่ถ้าหากที่ประชุมจะประสงค์เพิ่มเติมอะไร
อีกก็แล้วแต่ที่ประชุมจะพิจารณา เพราะฉะนั้นใครจะขอมติของที่
ประชุมก่อนว่าจะมีอะไรควรเพิ่มเติมบ้างหรือไม่ ถ้าท่านใดเห็นว่า
ควรเพิ่มเติมโปรดยกมัตถ์ขึ้น คือ ว่าพระบัญญัติสภา ฯ นี้ได้ตั้งมติไม่
แต่ว่าชัยตามมติเดิมแต่เนื่องจากมันหนักของรัฐบาลแยกได้ ๔ สถานที่ ใน
การที่จะให้ความมั่นพระทัยต่อพระมหากษัตริย์ แต่รัฐบาลได้แถลงแต่
ว่าเรื่องน ตามมติของคณะรัฐมนตรี นั้นได้ส่งไป ยังกระทรวงการคลังแล้ว
แต่ถ้าหากที่ประชุมใครจะเพิ่มเติมอะไร เพื่อให้เป็นความมั่นพระทัยแก่
พระมหากษัตริย์ ทางรัฐบาลก็ไม่รับข้อ เพราะฉะนั้นเพื่อจะตัดความให้

ต้นเจ้า อยากรู้อีกว่าท่านจะมีความประสงค์เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะฉะนั้นจึงให้ลงมติขึ้นก่อน ถ้าไม่เพิ่มเติมก็จะตัดทอนไปเสีย

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าพระมหากษัตริย์ผู้ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีควรจะมอบให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะจัดให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ หรือ ตามกฎหมายนั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า อันนี้เป็นของมีอยู่ในตัวนั่นเอง ซึ่งถ้าสภาฯ ลงมติอย่างนั้นแล้ว จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องสนองพระบรมราชโองการบอกไปเมื่อได้รับคำยืนยันต่อรัฐบาลแล้ว นั้นเป็นทางการปฏิบัติอยู่แล้ว ปัญหาคือไปมีว่าเราควรจะเพิ่มเติมอะไรให้เป็นการมีพระทัยหรือไม่

นายไต่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เมื่อก่อนลงมติคนข้าพเจ้าได้เสนอแล้วว่า เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ที่เราจะมอบให้ก็คือให้สภาฯ นี้มีความ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ มีความในร่างพระราชบัญญัติก็ได้ เพราะฉะนั้น ก่อนอื่นข้าพเจ้าสงสัยว่านี่ยังเป็นที่ร่างพระราชบัญญัติอยู่ จะมีความในร่างได้หรือไม่ ขอความเห็นของที่ปรึกษา

ประธานสภาฯ อำนวย

หม่อมเจ้าบรรณใจทษากร วรกรรม ทรงกล่าวว่ ตามความเห็น
เห็นของข้าพเจ้าในสภา ฯ คัดถามไม่ได้ ไม่ใช่คัด แต่ว่าความคิดที่ท่าน
สมาชิกได้เสนอ^๕นั้นอาจจะทำได้^๕อย่างนั้น สภา ฯ ดงมติแล้วจะไว้ในรายงาน
เพื่อประกอบเช่นนั้นยอมทำได้

นายไต้ ปาเนกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ถ้า
เช่นนั้นข้าพเจ้าเสนอ^๕ขอในเวลาที่ปรึกษาพระราชบัญญัติ^๕นั้น ข้าพเจ้าถือว่า
ข้าพเจ้าได้ขอเสนอ^๕เป็นในทำนองว่าความหมายแห่งมาตรา ๖ ของร่างพระ
ราชบัญญัติ^๕ ที่ปรึกษาใหม่ไม่หมายความว่าถึง คราวนี้ประกอบ^๕โดย
ด้วย ข้าพเจ้าขอเสนอ^๕เป็นญัตติว่าพระราชบัญญัติ^๕อากรมฤคกและการ
รับมฤคกมาตรา ๖ นั้นมีถึง^๕ความถึง คราว^๕ประกอบ^๕โดย

ขุนสุมหารทิตระคดี ขุนประเจตกรุนพันธ์ รับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ในเรื่อง^๕นี้ได้หมดไป และตรงตามประเด็นแล้ว^๕ คือว่า
พระมหากษัตริย์ส่งมาให้สภา ฯ ดงมติว่าจะยกหรือ^๕ไม่นั้น และสภา ฯ
ดงมติขึ้นตามมติเดิมแล้ว ประเด็น^๕ก็หมดแล้ว ส่วนในกิจการ^๕คือไปนั้น
เกี่ยวข้องการบริหารของรัฐบาล ของพระมหากษัตริย์อาจจะส่งไปภายใน
ในพระราชกำหนดกฎหมายประการใดก็ได้ ถ้าขัดข้องก็ส่งสภา ฯ อีก
ครั้งหนึ่งก็ได้ ในโอกาสเดียวกัน ข้าพเจ้าขอเสนอ^๕ให้เอาเรื่องอันเข้า
มาปรึกษา

นายพัก ณ สงขลา รับรอง

ประชาชนสภา ฯ กล่าวหา มันเป็นเรื่องใหญ่ เราค่อยทำค่อยไป
นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ไม่มีปัญหาใหญ่กว่านี้แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้
เอาเรื่องเขาปรึกษาแต่กรมศึกษาธิการรับรองแล้ว

พระพิณิจชนากร รับรอง

ประชาชนสภา ฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าเราจะบันทึกถ้อยคำที่สมาชิก
ประสงค์จะพูดต่อไปหรือไม่ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเสนอว่าไม่ควร เพราะว่า
เราหมดเรื่องแล้ว

นายไต้ ปาณินบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เรื่อง
นี้ให้ผู้ที่ก้มก่อนจะลงมติเดี๋ยวดังนั้นผู้เป็นประชาชนได้บอกข้าพเจ้าว่า เมื่อ
ลงมติแล้วจะเพิ่มเติมได้ และตามที่ข้าพเจ้าเสนอญัตติเดิมมีผู้รับรองทุก
คนแล้ว เหตุที่ข้าพเจ้าเสนอญัตติใหม่ขอจะพูดเหมือนกัน คือความ
มุ่งหมายก็อย่างเดียวกันว่าอยากขอให้พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวเป็นกพรพระราชทานแก่ข้าพเจ้าเห็นว่าสภา ฯ ไม่ควร
จะผ่อนความบ้าง ถ้าไม่เสียหลักการ ก็ไม่เสียหลักการอะไร เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตตินี้ ข้าพเจ้าถือว่าญัตตินี้เป็นญัตติอันถูกต้อง
แล้ว มีผู้รับรองแล้ว เพราะว่าความมุ่งหมายของรัฐบาลที่ดี ที่เสนอ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีความถึงคราวที่รอบรอบไปอยู่แล้ว แล้วทุก
รัฐมนตรีได้ปฏิบัติอยู่นักเพื่อพระราชประสงค์อย่างเดียวกัน และทน

ข้าพเจ้าก็อยากจะเพิ่มเติมว่า แม้ความในที่ประชุมได้เป็นหลักฐานยิ่ง
ขึ้น เพื่อให้ได้พระราชประสงค์ยิ่งขึ้น ได้เป็นผลบ้าง

นายมงคล รัตนจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยมาช้านาน คือว่าระเบียบของ
เรามีอะไรบางอย่างที่เรารู้สึกว่าเป็นกฎหมาย แต่มีอะไรอีกที่แทน กระจุก
ถวม คำถาม แต่มีข้อคิดอะไรอีก ก็เมื่อไม่มีข้อคิดอะไรแล้ว เราจะเอา
อะไรมาปรึกษา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าเราหมดเรื่องแล้ว ตาม
ประเด็นที่เรามีอยู่ ขอให้เอาเรื่องอื่นมาปรึกษาตามระเบียบวาระที่มีอยู่
อย่าให้เสียเวลาเลย ส่วนจะให้เป็นที่ไปตามพระราชประสงค์ของพระ
มหากษัตริย์นอกเรื่องของพระมหากษัตริย์ ซึ่งสภา ฯ นี้จะทำไป
เพราะว่ารัฐบาลได้ยกแยะแล้ว คือจะให้ส่งพระราชประสงค์ของพระ
มหากษัตริย์ซึ่งสภา ฯ นี้ไม่มีความเห็นอะไร และมีหน้าที่อะไร เพราะ
สภา ฯ นี้บัญญัติเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เมื่อไม่ใช่บัญญัติในทาง
กฎหมายแล้วบัญญัติอะไรไม่ทราบ เพราะฉะนั้นขอให้เอาญัตติอื่นมาว่า
ตามระเบียบวาระที่มีอยู่

นายไค่ ปาณินบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ใน
ขณะที่ปรึกษาพระราชบัญญัติกันหาผู้เป็นประธานได้พูดเองว่าเรามีอำนาจที่
จะเพิ่มเติมได้ ข้าพเจ้าก็ได้เสนอก่อนตั้งมติดำเนินเพื่อให้ได้ผล แต่ยังไม่
ก็ขึ้นตามมติเดิม แต่ว่าให้ได้ผลทำนองเดียวกันทั้งรัฐบาลเพื่อให้หน้า

เท่านั้นเอง ไม่มีอะไร นอกจากเราไม่เสียอะไร สภา ฯ ไม่มีเสียอะไร
ทำให้บัณฑิตผู้ซนกันมากเช่นเท่านั้น ประชาชนเองก็ได้รับรองแก่ข้าพเจ้า
ถ้า เมื่อลงมติแล้วจะเพิ่มอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นหนึ่งในปัญหาที่ปรึกษา
ข้อบัญญัติในอากรมฤตกมีลิตกิต จะขอให้ตัดความในพระราชบัญญัติฉบับ
พร้อมกัน

ร.ท. ทองคำ คล้ายโฮภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ความข้อเสนอนี้ของท่านสมาชิก ฯ ทักต่างเมื่อก่อนเป็นข้อเสนอนี้
ก่อนที่เราจะโหวตกัน เมื่อเราโหวตกันจะเอาตามร่างเดิมหรือจะแก้ โหวต
นั้นมันลุลยกัยของท่านสมาชิก ฯ ที่เสนอ เพราะฉะนั้นต้องเป็นอันตกไป

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเดภัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ข้าพเจ้าคิดว่า การที่เราจะมาตัดความกฎหมายในเรื่องนั้น ก็จะเป็นการเดชะ
เดือนเต็มที เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าสภา ฯ นี้ ตามรัฐธรรมนูญมี
บัญญัติว่า จะต้องทำการเกี่ยวกับที่บัญญัติเท่านั้น การตัดความเป็นหน้าที่ของ
ตุลาการคือของศาลต่างหาก ถ้าหากว่าเราออกกฎหมายไปแล้วภาย
หลังศาลไปตัดความผิดความประสงค์ของสภา ฯ ไปเช่นนั้น ทางสภา ฯ
ก็ออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ก็ได้ ไม่เห็นเป็น การขัดข้อง
ด้วยเหตุฉะนั้นขอพระเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เสร็จขาดไปแล้ว ไม่น่าจะทำ
อะไรต่อไป การที่จะเพิ่มเติมอะไรก็ได้ไม่ควร ควรที่จะดำเนินการต่อไป
จะดีกว่า

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ในเรื่องข้าพเจ้าได้รับแจ้งมาซึ่งผู้
หนึ่งจริง ว่าจะมีการพิจารณาจนถึงเรื่องอันต่อไป แต่เมื่อมีสมาชิก
หลายท่านคัดค้านว่าข้าพเจ้ารับผิด ข้าพเจ้าใครจะขอความเห็น
ประชุมลงโทษข้าพเจ้า ท่านผู้ใดเห็นว่าข้าพเจ้าผิดโปรดยกมือขึ้น

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ไม่ใช่ด้วยปัญหาว่าผิดหรือไม่ผิด

ขุนส่งมาหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า การ
ที่จะไต่ถามว่าประธาน ฯ ผิดหรือถูกข้าพเจ้าขอค้าน เพราะเหตุว่าเรื่อง
เป็นการอภิปรายระหว่างสมาชิก ฯ แล้วทำไมประธาน ฯ จะผิดหรือถูก
ด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอค้าน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า รายงานบันทึกของผู้เสนอญัตตินั้นพอใจ
หรือไม่ จะบันทึกไว้ไม่ต้องไต่ถามหรือไม ผู้เสนอญัตติของนายไต่

ขุนส่งมาหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า อาจ
จะพูดให้สมาชิกบางคนเข้าใจผิดได้ อันที่จริงญัตติของสมาชิกผู้หนึ่งคือ
นายไต่ ปานิกบุตร ตั้งไว้เป็นญัตติก่อนหน้าที่จริงมติ ในเมื่อเรามี
ปัญหาเกิดขึ้นว่าเรื่องนั้นถึงคราวนี้ปรอบแปรหรือไม ตามที่สมาชิก
ส่วนมากลงความเห็นไปนั้นว่าไม่ถึงคราวนี้ปรอบแปรด้วย เชื่อความ
หนังสือที่รัฐบาลเสนอขึ้นมา นายไต่ ฯ มีความขงใจในข้อนี้ เพื่อ

รับผล จึงขอเสนอญัตติขอให้ ตัดความเสียก่อนแต่เราคงมีรับหรือไม่รับ
แต่เมื่อญัตติตกตมหน้าเป็นห้อง ข้าพเจ้าก็อยากขอแนะนำเพื่อนข้าพเจ้าว่า
ถอนดีกว่า

พระพิณิจนากร ฯ รับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวอ้าง เมื่อ
เพื่อนหลายคนให้ถอนข้าพเจ้าถอน

ประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง คือไปจะได้พิจารณาจนถึงเรื่องระเบียบ
จรรยาต้อง

หยุดพักเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อไป เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าวอ้างต้องไปทำหน้าที่กรรมการ ได้ยินมติ
ให้รองประธานสภา ฯ ทำกรแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง คือไประเบียบจรรยาข้อ ๒
เรื่องพระราชบัญญัติอาชญาชน เรื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และ
ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๘๗ ของรัฐบาล คณะกรรมการได้
พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้วพร้อมด้วยบันทึกรายงาน

นายเทียบ นันทแพทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัยธานี กล่าวอ้าง
ร่างพระราชบัญญัติอาชญาชนแก้ไขเพิ่มเติมในฉบับนี้ ขอให้เลื่อนไปในวันจันทร์
วันขอให้นำร่างข้อบังคับของสภา ฯ เข้าปรึกษาก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ไกรวัตรทอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช

กล่าวหาว่า ไม่ได้เปลี่ยน ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ที่จริงระเบียบวาระนี้ ได้ตั้ง
ไปให้ท่านตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม แต่บางที่สมาชิกจะไม่ได้ รับทั้งกัน
หรืออย่างไร

พระพิณจจนกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา มิได้
ฟังได้รับ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ก่อนที่จะเปลี่ยนตามข้อ
ขอรับของ ท่านสมาชิก ขยาก็จะขอความเห็นที่ประชุมทุกๆ กันไว้ก่อน
ว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นที่จะเปลี่ยนวาระนี้จากที่หน้าหน้าที่ตั้งให้แล้ว ไป
พิจารณาว่าข้อบังคับการประชุมและบริบทของสภา ฯ ที่เดียว ท่านผู้ใด
เห็นควรเลื่อนระเบียบวาระที่ ๒ คือไปโปรดยกมือขึ้น

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา
เรื่องหน้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องขอความเห็นที่ประชุม เพราะเหตุว่า
สมาชิกทั้งหลายฟังได้รับระเบียบวาระอันใหม่เมื่อตะกอนเอง เมื่อตอน
จะเข้ามาประชุมซึ่งยังไม่ถึงกำหนดตามข้อบังคับ เพราะฉะนั้นขอให้
พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ที่เดียว

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
เห็นพ้องด้วย เพราะว่าข้อบังคับจะเป็นของจำเป็นที่ควรต้องปฏิบัติต่อไป
อย่างไรก็ตามขอให้พิจารณาข้อบังคับเสียก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า พังเสียงผู้ตั้งถามก็มีความ
เห็นพ้องต้องกันขอให้พิจารณารับข้อบังคับเสียก่อน เพราะฉะนั้นหากว่า
ไม่มีผู้ใดคัดค้านข้อนี้ ก็จะได้พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ
ทีเดียว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันขอให้พิจารณารับข้อบังคับการประชุมสภา ฯ
ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ร่างข้อบังคับการประชุมและ
การปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ร่างข้อบังคับ
ฉบับเดิมเจ้าคุณประธานสภา ฯ ได้ร่างเสนอที่ประชุม แต่ที่ประชุม
ได้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา กรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น
ว่า แทนที่จะแก้ไขแต่เพียงบางข้อ เห็นสมควรที่จะต้องแก้เป็นอันมาก
จึงขอรับอนุญัตติจากสภา ฯ แต่สภา ฯ จึงได้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณา
ข้อบังคับ กรรมาธิการได้ร่างเสร็จแล้ว แต่ว่าไม่ทันจะได้นำเสนอ
สภา ฯ ก็พอดีหมดสมัยประชุมคราวที่แล้วมาเรื่องจึงค้างมา จึงขอยก
จะขอทราบว่าจะเป็นการแปรญัตติของรัฐสภาได้หรือไม่

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าววา เรื่องนตามทชาวพเจ้าเขาใจว่า
กรรมาธิการซึ่งคงไป ไปยกวางขึ้นมาเสนอแล้ว เรายับรองแล้ว ส่งให้
กรรมาธิการพิจารณาแปรญัตติอีกทอดหนึ่ง เพราะเหตุว่าเป็นแค่ร่างภายใน
เท่านั้น

• นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา เรื่อง
ของฉบับทชาวพเจ้าถือว่าเป็นของสำคัญ เพราะฉบับนี้คือข้อผูกมัด
ของบรรดาสมาชิกในสภา ฯ นี้เอง แล้วภาพของสมาชิกจะหมดไปได้
ก็เพราะฉบับนี้เอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นของสำคัญ และตามรัฐธรรมนูญ
ว่าการกระทวงการคดีถึงแก่ถึงเมอก ทชาวพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย คือว่าควรจะ
รับหลักการ แล้วมอบไปให้ คณะ กรรมาธิการ ทัดตั้งไว้สำหรับ พิจารณา
กฎหมายทัว ๆ ไป แล้วให้สมาชิกส่งเสนอแปรญัตติภายใน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ดูเหมือนจะไม่ตรงกับที่
รัฐธรรมนูญกล่าว

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าววา ก็อย่างจะส่งไปให้กรรมาธิการ
สำมัญหรือจะตั้งขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ว่าตามที่กรรมาธิการร่างขึ้นมาตั้งให้
ถือว่ายกร่าง เท่านั้นไม่ใช่ถ้าเราจะมา พิจารณา กันเป็นวาระที่ ๒ ก็อันเป็น
วาระที่ ๑ แล้วก็จะส่งให้กรรมาธิการที่ตั้งไว้สำหรับพิจารณากฎหมาย
ทัว ๆ ไป หรือจะส่งให้กรรมาธิการพิเศษที่ตั้งใหม่ก็แต่จะโปรด

ท้าวกรมแทนปะชานส์ภา ฯ กล่าวว่่า ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังเสนอว่า คงจะตั้งกรรมาธิการพิเศษหรือกรรมาธิการ
ประจำพิจารณาท่านผู้ใดจะมีข้อคัดค้านอย่างไรบ้าง

หัตถวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอพูดในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ร่างข้อบังคับ สภา ฯ ได้ตั้ง
กรรมาธิการไปพิจารณาแล้วด้วย และได้กำหนดวันแปรญัตติแล้วด้วย
เมื่อพ้นกำหนดแล้ว สมาชิกก็ดี หรือรัฐบาลก็ดี ไม่น่ามีอำนาจจะแปรญัตติ
ได้ เพราะฉะนั้นการแปรญัตติที่ส่งเข้ามาเมื่อวานนี้นั้น จึงไม่ถูกต้อง
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้ ตกไป

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอพูดในนามของสมาชิกคนหนึ่งเหมือนกัน คือว่า
ประชุมกันได้มีความตกลงกันเมื่อสมัยประชุมที่แล้วมา ให้ตั้งกรรมาธิการ
สำหรับพิจารณาและตรวจร่างข้อบังคับในการตกลงกันนั้น เราได้มีข้อ
ตกลงกันด้วยว่าให้สมาชิกของสภา ฯ ที่ปรากฏจะส่งแปรญัตติให้ ส่งภายใน
กำหนดเวลา และมีสมาชิกบางคนส่งต่อเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว เพราะ
ฉะนั้น เมื่อพ้นกำหนดแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะรักษาสัญญาคถาของ
เราไว้ หากควรรับญัตติใด ๆ ที่ส่งมาพ้นกำหนดเวลาไม่

เจ้าพระยาตรีภพราชมนตรี กล่าวว่่า ตามที่ท่านสมาชิกคนหนึ่งได้
ตั้งกรรมาธิการตรวจร่างว่าจะควรแก้ไขอย่างไร ข้อบังคับนั้นเป็นข้อสำคัญ

ที่สุด และยังไม่ได้เสนอข้อสังเกต เพราะเหตุว่าได้ปิดสมัยประชุมและยัง
 ค้างกันอยู่อีก เพื่อให้ข้อบังคับนั้น ควรจะส่งข้อบังคับให้
 กรรมการการค้ามาญัตติลงมติพิจารณาทุกข้อไป หรือถ้าสมาชิก
 เห็นว่าจะคงกรรมการวิสามัญพิจารณาโดยเฉพาะ ก็แต่ด้วย
 จะโปรด และเมื่อท่านสมาชิกผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไขอย่างไรก็เสนอแปร
 ญัตติ แต่คงจะได้ประชุมกันเป็นวาระที่สี่ถึง ในเวลานั้นข้าพเจ้ายังไม่
 ได้ข้อพิจารณาของวาระที่สี่ของเดิม ถ้าจะว่าละ ก็เป็นวาระที่หนึ่งเท่า
 นั้นเอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 ญัตติที่แย้งกันในระหว่างสมาชิก ในฐานะสมาชิกของกรรมการ
 กับท่านรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีว่าสภาฯ ตั้งกรรมการไปยกกว้าง ท่าน
 สมาชิกที่เป็นกรรมการว่าสภาฯ ตั้งกรรมการไปพิจารณา นั้นเป็น
 ข้อเท็จจริงเพียงกันอยู่ เพราะฉะนั้นควรจะเขารายงานมา ดู ว่าตั้งไป
 ทำอะไรกันแน่ ควรจะเขารายงานมา ดู แล้ววินิจฉัยกันว่าเป็นอะไรกัน
 แน่ ฉะนั้นจึงถ่ายนิตเดียว

หลวงประจักษ์ศิลปาคม ผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง กล่าววา
 ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยตามที่ท่านรัฐมนตรีกระทรวงการคลังว่า เพราะถ้าข้อ
 บังคับนั้นจะสั่งให้กรรมการทำ ท่านกรรมการได้รับคำพูดใหม่ทั้ง
 ฉะนั้น ไม่ใช่เป็นการถอดเอาบางตอน เป็นการทำให้หมด

ไม่ใช่ทำใหม่ เป็นบางข้อบางตอน อีกประการหนึ่ง บางแห่งก็ได้เติม
ลงไป จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงการทั้งหมด เพราะฉะนั้นไม่ควรจะให้
เป็นวาระที่สองตามที่ท่านรัฐมนตรีว่า

ค. ยู เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้ารับรอง คือว่าคณะกรรมการรับเอาได้ประกอบกรพิจารณา
เท่านั้น แต่ไม่ได้เชิญผู้แปรญัตติมาแสดง เพราะฉะนั้นเป็นการยกวาง
เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการพิจารณา

พ.ร.ค. พระยาศรีสุทนต์ ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่
เรื่องเดิมที่ข้าพเจ้าทำไว้ ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอขอแก้ไขข้อบังคับบาง
ข้อ แต่อภิธาน น.เกิดตั้งกรรมการไปพิจารณาและกำหนดวันให้
สมาชิกแปรญัตติ แต่เมื่อกรรมการได้ ไปพิจารณาแล้วเห็นว่าเท่าที่
ข้าพเจ้าแก้ไขนั้นยังไม่พอ ควรจะแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม ข้าพเจ้าจึงได้ขอ
มติกรรมการเข้ามาเสนอต่อที่ประชุม ที่ประชุมได้อนุญาตให้ข้าพเจ้า
ไปแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม และได้แก้ไขแล้ว เสนอต่อสภาฯ แล้ว แต่
หากว่าสภาฯ บัดนี้ขยับประชุมเสีย จึงมีได้นำเข้ามาในที่ประชุม

ขุนวรดิษฐ์ ทรุณเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ปัญหาที่เราใคร่จะทราบกันอยู่บัดนี้ก็คือว่า สมาชิกจะแปรญัตติได้ อีก
หรือหาไม่ ในข้อนี้เอง แม้อาความจริงจะเป็นอย่างใดก็ตาม กรรมการ
ได้กล่าว กัด แต่ทว่าเมื่อเวลาที่ข้าพเจ้าอ่านข้อบังคับนั้น ทุกๆ อย่าง

ข้าพเจ้าได้เห็นชอบด้วยแล้ว ครั้นต่อมาคณะกรรมการได้มาปรับปรุง
 เสียใหม่ทั้งระบบ สัมมตว่า ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยแต่ในชั้นเดิมว่า
 เป็นเสีย แต่ภายหลังมาปรับปรุงเสียใหม่ว่าเป็นแดงเช่นนี้ แล้วจะ
 ไม่ให้ข้าพเจ้าแปรญัตตินั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย เพราะฉะนั้น
 เมื่อมีการปรับปรุงใหม่ทั้งระบบก็สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกทั้งหลาย
 ประชุมกัน ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว ข้อบังคับจะไม่ใช้ข้อบังคับออกไป
 จากสภา ฯ เป็นการออกไปจากคณะกรรมการคณะเดียว เท่านั้น
 ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วยเลย

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
 ข้าราชการที่ บัญญัติเกี่ยวกับกรมกองอาศัยเอกสารที่เป็นคำสั่ง นนเอง คือ
 ราชวง ฎีกา ฯ ได้ตั้งให้กรรมการไปทำหน้าที่อย่างหนึ่ง ถ้าไปทำ
 หน้าที่ที่เราอาจจะไม่รับผิดชอบทีเดียวก็ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 เห็นว่า หลักฐานที่จะช่วยว่าความจำเป็นของใครผิดหรือถูกนั้นอยู่ ทรายงาน
 นั้น ควรจะเอามาเร็ว ๆ หน่อย จะได้ไม่เสียเวลา

นายสร้อย ณ ตำป่าง ผู้แทนราษฎรจังหวัดตำป่าง กล่าวว่า
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นเลยในการที่เราจะไปดูรายงาน เพราะเหตุว่า
 เดชาราชการรับรองแล้วว่า วันนั้นจะได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม
 ระดมปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ใช้คำว่าร่าง ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า เพียงแต่กรรมการร่างมาเพื่อ
ตนเอง

จนควรสืบดูตราบเท่าที่ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนึ่งของนคร กล่าวไว้
ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวอีกครึ่งหนึ่งว่า ถ้าหากว่าเรื่องแนวได้มอบให้
กรรมการพิจารณาจริง แต่หากว่ากรรมการหาได้ ไม่พิจารณา
วางไม่ ก็ยังมีไปปรับปรุงร่างเสียใหม่ ทบทวนระเบียบเช่นนี้จะแปลว่าอะไร
เมื่อข้าพเจ้าได้กล่าวไปแล้วก็มีผู้มาซักถามรับรองเห็นชอบด้วย เพราะฉะนั้น
ควรจะจัดการเรื่องนี้ต่อไปจะดีกว่า

นายสังข์ดี บุระเวส ผู้แทนราษฎรนครสวรรค์ กล่าวไว้ ข้าพเจ้า
เห็นว่าในเรื่องนี้ตามข้อบังคับที่ ๔๕ ก็จะต้องปรึกษาหารือหนึ่ง พิจารณา
ที่สามอย่างหนึ่งเสียก่อน หารือหนึ่งหมายความว่า เสนอข้อบังคับเข้า
มาหรือเสนอพระราชบัญญัติเข้ามาแล้วกับบอกว่าหลักการอย่างนี้จะเอาใหม่
แล้วที่ประชุมบอกว่าอย่างนี้ ก็เอาไปแก้ ทนว่าที่ควรบอก ข้อแปร
ญัติคืออย่างนั้น ๆ จะตกลงอย่างไร เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ไม่ใช่กฎหมาย
แล้วก็ตามข้อบังคับที่ ๔๕ บอกว่า ข้อแปรญัติคือเพราะที่ไม่ใช่กฎหมาย
แปรได้ เพราะฉะนั้นก็ยังให้ โอกาสที่จะแปรญัติได้ เพราะไม่ใช่
กฎหมาย เท่าที่รัฐบาลหรือสภาจะเสนอแปรญัติเข้ามายังเป็นตวย
ลักษณะอีกครึ่งด้วยก็ยิ่งจะดีกว่าที่จะเสนอด้วยปากเปล่า

ทำการแทนประธานสภา กล่าวไว้ ได้รายงานมาแล้ว

เดชาธิการสภาฯ อ่านรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๒๔/๒๔๗๖
(สามัญ) สมัยที่ ๒ ตอนญัตติของหลวงวิจิตรวาทการ เรื่องร่าง
ข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร จนถึงตั้งกรรมมา
ธิการเสร็จ

• นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ตามท้อานมาน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นกรรมมาธิการทำนองวิสามันญ์อยู่แล้ว
มีกำหนดการแปรญัตติไว้ด้วยเสร็จ ในรายงานนั้น เพราะฉะนั้นถ้าตาม
รายงานนั้นแล้วก็แปรญัตติไม่ได้ของปรึกษาวาระที่ต้ออง

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ กล่าววา ตามรายงานที่อานนค้อยท้อว
ประธานกรรมมาธิการยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในที่จะตั้งมา
เสนอปรึกษาเดียน คำในหนังสือด้วยตามท้อสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้ง
มติตั้งกรรมมาธิการ ๘ ท่านให้พิจารณาแก้ไขข้อบังคับการประชุมและการ
ปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ นั้น มีมติคณะกรรมมาธิการได้
พิจารณาแก้ไขปรับปรุง คือไม่ใช่แก้แต่บางข้อ ท้อว่าหมดท้อเดียน
ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษา
ของสภาฯ กับบันทึกความเห็นของคณะกรรมมาธิการพร้อมท้อหนังสือ
เพื่อสภาฯ จะได้ปรึกษาตงมติให้เป็นข้อบังคับของสภาฯ ต่อไป เดียน
ตามที่เราจะปรึกษาเรื่องข้อบังคับ ซึ่งเทียบเท่ากับร่างพระราชบัญญัติ
เราจะปรึกษาอย่างไร เราจะต้อองปรึกษามบนวาระท้อหนึ่งในมัติน การ

๘๖ ๒๕๓๕
 ๘๗ ๒๕๓๕
 ๘๘ ๒๕๓๕
 ๘๙ ๒๕๓๕
 ๙๐ ๒๕๓๕
 ๙๑ ๒๕๓๕
 ๙๒ ๒๕๓๕
 ๙๓ ๒๕๓๕
 ๙๔ ๒๕๓๕
 ๙๕ ๒๕๓๕
 ๙๖ ๒๕๓๕
 ๙๗ ๒๕๓๕
 ๙๘ ๒๕๓๕
 ๙๙ ๒๕๓๕
 ๑๐๐ ๒๕๓๕

๘๖ ๒๕๓๕
 ๘๗ ๒๕๓๕
 ๘๘ ๒๕๓๕
 ๘๙ ๒๕๓๕
 ๙๐ ๒๕๓๕
 ๙๑ ๒๕๓๕
 ๙๒ ๒๕๓๕
 ๙๓ ๒๕๓๕
 ๙๔ ๒๕๓๕
 ๙๕ ๒๕๓๕
 ๙๖ ๒๕๓๕
 ๙๗ ๒๕๓๕
 ๙๘ ๒๕๓๕
 ๙๙ ๒๕๓๕
 ๑๐๐ ๒๕๓๕

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเจทย์ วิจารณ์

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่าในเรื่องนี้ตามที่เรากลงถึงในที่ประชุมครั้งก่อน เราตั้งกรรมการ
 เพื่อไปแก้ไขกรรมการชุดนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ามีค่าความประสงค์
 อย่างเดียวกับกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กรรมการ
 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ นั้น ก็มีสิทธิที่จะแก้ไขปรับปรุงพิจารณาร่าง
 พระราชบัญญัตินั้นเหมือนกัน บางที่ก็คัดออก บางที่ก็เพิ่มเข้า ทนขอที่
 คณะกรรมการไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือ คณะกรรมการชุด

หนักได้ ไปแก้ไขข้อบังคับนั้น จะทำให้หลักการของข้อบังคับนั้นผิดไปหรือไม่
 ถ้าคณะกรรมการไม่ได้ทำให้หลักการของข้อบังคับนั้นผิดไป ข้าพเจ้าก็คิด
 ว่าเราถึงวาระที่สองที่จะแปรญัตติได้แล้ว ถึงแม้จะมีคนเติมแก้ไขอย่างไร
 สิทธิของสมาชิกก็มีเฉพาะตกเดิมนั้นได้อยู่แล้ว ส่วนข้อที่ไม่สมควร
 เป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ถ้าว่ากรรมการชุดนี้ปรับปรุงทำให้หลักการของข้อ
 บังคับนั้นเปลี่ยนไป เราจึงต้องรับหลักการใหม่ เพราะฉะนั้นเราจะต้อง
 มติกันเสียก่อน ข้าพเจ้าคิดว่าหลักการของข้อบังคับนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง
 แก้ไขโดยคณะกรรมการหรือไม่ ถ้าถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาก เรา
 ต้องปรึกษาวาระที่หนึ่งใหม่ถ้าไม่ถูกแก้ไขแล้ว เราจะต้องปรึกษาวาระ
 ที่สอง แต่เดิมนั้นข้อที่ตกเดิมนั้นคณะกรรมการแก้ไขไปนั้น เรามีสิทธิ
 ที่จะแปรญัตติ

ขุนวรวิษณุศรีสุตฤณมณฑล ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
 ข้อที่คิดว่าจะได้เปลี่ยนแปลงหลักการแก้ไขไปใหม่หรือไม่นี้ คณะไม่
 ต้องพิจารณาเพราะเหตุว่าในคืนได้รบอยู่แต่คิดว่าได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ทั้ง
 ระเบียบ แปรจำแก้ไขในสิ่งที่ข้าพเจ้าประสงค์อยู่แล้วหลายสิ่งหลายอย่าง
 ก็เมื่อไม่ให้ข้าพเจ้าแปรญัตติหรือไม่ให้สมาชิกทั้งหลายแปรญัตติ ก็เปิด
 ว่าข้อบังคับนั้นก็เท่ากับออกมาโดยคนไม่ก่น ด้วยเหตุฉะนั้นก็ควรจะให้
 แปรญัตติอีก

นายเช ชูนิพนธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ เรื่อง
 นจรว่า อย่างไร ก็ตาม แต่ดูเหมือนปรากฏว่าในคราวก่อนเราก็ยังไม่
 พิจารณาในวาระที่หนึ่ง เมื่อเราไม่ได้พิจารณาในวาระที่หนึ่ง ตามหลัก
 การของการประชุม ของสภา ฯ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติหรือข้อบังคับ
 อะไรก็ตาม เราจะต้องรับหลักการก่อน เมื่อเราพิจารณาวาระที่
 หนึ่ง เมื่อเราไม่พิจารณาวาระที่หนึ่ง เราจะไม่พิจารณาวาระที่สอง
 อย่างไร เพราะฉะนั้นเรื่องข้อได้ ให้โอกาสสมาชิกเพื่อปฏิบัติ
 หนึ่ง ปฏิบัติในเมื่อยังไม่มีการพระราชบัญญัติอะไรปฏิบัติไปได้อย่างไร
 เราจะต้องปฏิบัติเหมือนอย่างร่างพระราชบัญญัติมาแล้วเสียก่อน เพราะ
 ฉะนั้นเรื่องที่จะต้องพิจารณาวาระที่หนึ่งเสียก่อนจึงรับหลักการ

ร.ต. ถัง รัตนพันธ์ รับรอง

ถ้าตรวจพบประชาชนสภา ฯ กล่าวว่ ดูเหมือนจะได้อภิปรายกัน
 พอสมควรแล้ว ปัญหา มีอยู่เป็นสองทาง จะให้ พิจารณาญัตติที่เป็น
 วาระที่หนึ่ง หรือจะให้ ถ้อยคำที่เสนอไว้คราวก่อน เป็นญัตติที่หนึ่ง
 ผ่านไปเสีย และมีกรแปรญัตติด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะได้ ให้
 ออกคะแนนโหวตว่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะถือว่ให้ รับหลักการเป็นญัตติ
 หนึ่งไว้ก่อน ท่านผู้ใดเห็นควรจะรับหลักการไว้พิจารณาไว้เป็นครั้ง
 หนึ่งขอได้ โปรดยกมือขึ้น

ทำถาวรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องอะไร เห็น
ว่าจำเป็น ท่านผู้ใดเห็นว่าจะได้อนุมัติ.....

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มนี้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า ตาม
มติในที่ประชุมเมื่อครั้ง^{๕๕} ก็ได้พูดตกลงไปแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ
ให้ คณะกรรมการแล้วดำเนินการไปตามเดิมเปิดว่าเสร็จไปแล้ว

ทำถาวรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ได้ขออนุมัติ คิด
ว่าเขาใจกันอยู่แล้ว ว่าใช้วิธีขอร้องพระราชบัญญัติโดยอนุโลม แต่เมื่อ
จะให้ เป็นหลักฐาน จะรับอนุมัติในที่นี้เสียก่อนก็ไม่มี ความขัดข้องอะไร

ขุนเด่นศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่าเรื่องข้อบังคับ^{๕๕} เราก็ได้บัญญัติกันมาจนสิ้นวาระประชุมสามปี
ภาค ๑ แล้ว แต่บัดนี้เราก็จะได้ ส่งให้ กรรมการพิจารณาการพิจารณา
ของคณะกรรมการนั้น มี คัดค้านหน้าเป็นเหตุให้เสียรูปของข้อบังคับเดิม
แต่อย่างไร เหตุที่ว่่าให้ คณะกรรมการพิจารณากันนั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่าเป็นการเสียเวลามาก เพราะเหตุว่่าเราก็ได้ ลงมติแล้ว เรายังคิด
การแล้ว บัดนี้ข้าพเจ้าขอเสนอข้อบัญญัติว่าขอให้ สภาเลิกทั้งหลายให้
แปรญัตติต่อไป

ทำถาวรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เดี่ยวก่อน เรืองมันผ่านไปแล้ว
ขอให้เขียนขึ้นรับไว้ นอกประเด็น คราวนี้เราจะตั้งกรรมการ
พิจารณาอะไรหรือจะให้ กรรมการชุดเก่า เป็นผู้พิจารณาต่อไป

ขุนนางจีนผู้คุมมณฑล ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าเห็นว่ามีข้อให้กรมมาชิกกรมศุลกากรแห่งต่อไปว่า

ทำการตรวจสำเนา กล่าวอ้าง ว่าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้อเท็จจริง
บางประการ พอนมีมติตามข้อเสนอนี้แล้ว

ไม่มีใครคัดค้าน เป็นอันว่าตกลงกรมศุลกากรแห่งต่อไป

ทำการตรวจสำเนา กล่าวอ้าง ว่ากรมศุลกากรแห่งต่อไป
ควรให้

ขุนนางจีนผู้คุมมณฑล ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ว่า

ขอทราบ ผู้คุมมณฑล ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอแจ้งว่า

กรมศุลกากร รับรอง

ทำการตรวจสำเนา กล่าวอ้าง ว่าไม่มีผู้คัดค้านข้อ ๗
ท่านผู้คุมมณฑล

ขุนนางจีนผู้คุมมณฑล ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอแจ้งว่า

ทำการตรวจสำเนา กล่าวอ้าง ว่ากรมศุลกากรแห่งต่อไป
ขอขออนุญาต กำหนดเขตแดนปฏิบัติ ๗ วัน ท่านผู้ใดคัดค้านบ้าง

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา ข้าพ
 เจ้าสั่งตั้งข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาต ได้ตกลงตั้งที่เทศาภิบาลอำเภอให้ฟังแล้ว ที่ประ
 ชุมชนก็จะตั้งมีแต่อกที่ปรึกษาคนใหม่ ข้าพเจ้าสั่งตั้งข้าพเจ้าทำเช่น
 ลกตของแดงหรือตาม เป็นประธานข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ในการที่
 จะตั้งมีข้อตกลงร่วมที่ปรากฏที่เทศาภิบาลอำเภอ ให้ที่ประชุมฟัง เพราะ
 เหตุความขัดข้องอย่างหนึ่งแดง ที่ไม่ฟังมีข้อตกลงกันมาที่ขี้ตอก
 ลงอำเภอแล้ว จะตกลงของหัวเมือง ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง เพราะจำเป็น
 ารของตำบลที่เดิมมีคำสั่งลงมาเป็นใหญ่

ขุนยี่นกรักษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวหา ตามที่
 เทศาภิบาลได้รายงานตั้ง ขี้ตอกบ้าน หากจะให้ลงมาขียนความเห็น
 แล้วแล้วพยานจะเป็นยุติไปหน่อย ขึ้นไปคิดในเรื่องว่าการทำข้อบังคับ
 ลงมาขอพระบรมราชบัญญัติคำสั่ง ๓ ลงมติไปแดงเมื่อก่อนว่าลงปรึกษา
 มาว่า ๑ จึงขอขแดง แต่ก็ไม่ควรจะถูกขึ้นอีก ท่านลงมาขียนที่พูดนั้น ไม่
 ควรกล่าวแดง คือไม่ควรถูกตั้งไปแดงให้เขาเสียเวลา ขอให้ท่าน
 ให้ปรึกษากันต่อไป

นายพิช นเรงขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวหา
 ขอให้ปรึกษาราชการต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เวลาตกลงตั้งกรรมการ
 ชุดเก่าแล้วมีสมาชิกเสนอขอให้สั่งแปรญัตติใน ๗ วัน คือภายในจันทร์
 ห้า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือว่า ได้รับอนุมัติจากสภาฯ นี้แล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าให้ส่งแปรญัตติใน ๘ วัน คือภายใน
วันเสาร์หน้า

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เมื่อได้มีการกำหนดการ
แปรญัตติแล้วข้าพเจ้าขอจะขอทราบต่อไปว่า สภา ฯ นี้จะมีกำหนดให้
กรรมาธิการเสนอร่างต่อสภา ฯ ภายในกี่วัน

พระพิริยชนาทร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวคือ ๑๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ๑๕ วันต่อจากแปรญัตติแล้ว

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวคือ
ข้าพเจ้าคิดว่าคณะกรรมาธิการก็คงไม่มีเปลี่ยนแปลงอะไร เพราะตัวได้ทำมา
แล้วด้วยเหตุนี้ ให้กำหนดราว ๑๖ วันก็พอ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ทางฝ่ายกรรมาธิการจะ
ขัดข้องหรือไม่ ๑๖ วัน

กรรมาธิการไม่ขัดข้อง

นายพัก วัฒนธาดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวคือ
ข้าพเจ้าขอให้เป็น ๓ วัน หลังจากการแปรญัตติ เพราะจะต้องใช้ใน
เวลาเร็ว เพราะการประชุมมีเวลาน้อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ๓ วัน อย่างใดกรรมาธิการ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ถ้าส่งญัตติมาเร็ว ก็ทำงานได้เร็ว ถ้าส่งมาช้าก็ช้า ส่วนสมาชิก

จะตั้งแปรมุขคิมากันเป็นหน้าทของตมาชิก แต่ว่า พอญคิมมาถึงกรรม
 ธิการเด้อ จะรีบทำให้

นายพัก ณสงขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 กรรมมาธิการแปรมุขคิม ๗ วัน ค่อไปอีก ๓ วัน

• ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ กรรมมาธิการไม่ขัดข้องอีก

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 จะเอาอย่างไรกันแน่ คนหนึ่งว่ ๓๐ คนหนึ่งว่ ๗ คนหนึ่งว่ ๑๕

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ว่ ๓ วัน กรรมมาธิการ
 เป็นผู้ทำงานเมื่อกรรมมาธิการไม่ขัดข้องแต่ก็ไม่มีใครขัดข้อง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ที่เสนอไว้
 ๓ อย่างว่าอย่างไร ๗ วัน ๕ วัน ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ๗ กับ ๓ เท่านั้น

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่
 ขอให้ถามกรรมมาธิการว่าจะเอา ๗ หรือ ๓

พระพิณิจรนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ขอ
 ถอน ๑๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ คงเหลือ ๗ วัน กับ ๓ วัน
 กรรมมาธิการไม่ขัดข้องทั้ง ๒ ทาง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในข้อบังคับเราไม่มีกำหนดเวลาให้ทำ ก็เมื่อเราเสนอ ๑ วัน
ทำวันเดียวแล้ว ก็แล้ว ๓๐ วัน ก็แล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ไม่เกี่ยวกับข้อบังคับ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ถึงแม้เรากำหนดให้แล้ว กรรมการรับรองว่าทำไม่ทัน ๓๐ วัน
ก็ทำไม่ทันอีก ขอเลื่อนไป ถ้าเราเชื่อกรรมการพูดแล้ว ถ้าเราเชื่อ
แล้วท่านอาจจะทำให้เสนอวันเดียว ถ้ากำหนดไม่เสร็จงานมาก ขยะเยิ่น
เพราะว่าข้อบังคับไม่ได้บอก ข้าพเจ้าขอขมขื่นกว่าปล่อยให้ดีกว่าที่เราจะ
กำหนดว่าท่านจะทำให้ ในวันเดียว

นายพัก อด่งขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
กำหนดเพื่อให้ทำงานเร็ว ถ้าทำงานไม่เร็วไม่เสร็จ ให้ออก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ามี ๒ วัน ๓ วัน
และ ๑ วัน

ขุนวรสิทธิ์ ฐิตะคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอถอนที่เสนอ ๑ วัน ให้เขาเป็น ๓ วัน เพราะท่านกรรมการ
สามารถทำอย่างนั้น ข้าพเจ้ายินดีที่สุด

ร.ท. ทองคำ คณายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าท่านกรรมการจะเอาวันกี่วัน ขอให้บอก
เดี๋ยวนี้

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวอ้าง ในเรื่องวัน ข้าพเจ้าพึ่งมา
นานแล้วเมื่อคราวลดบำนาญ กรรมวิธีการทำแต่ภายใน ๓๐ ชั่วโมง
ยังทำได้ เพราะขณะขอบังคับของสภา ฯ นั้น รับทำอาจจะตั้งภายใน
๖ ชั่วโมงก็ได้ ขอให้เร่งตามที่ตั้งมติเมื่อก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง ต. มัครับรองของท่าน
กรรมวิธีการเดียวเพราะกมขอยุติคดีเดียว เพราะฉะนั้นไม่เป็นอย่าง
เขาว่าเป็น ๗ วันต่อจากวันสุดท้ายของการตั้งแปรญัตติ แปลว่า ๓๐ วัน
นับแต่วันนี้ไป

นายสวัสดิ์ ชูระเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะให้เป็น ๗ วัน ที่กรรมวิธีการว่าเวลานั้น หมายความว่า
ว่าเตรียมว่าจะไม่รับรองคำของสมาชิกผู้ยื่นอยู่แต่อย่างเดียว หมายความว่าอย่างนั้น
ทีเดียว หมายความว่าสมาชิกเงินญัตติมาเท่าไร ฉันไม่ต้องการ หมายความว่า
ว่าจะพิจารณาไม่ละเอียดระเอียดแล้ว เพราะฉะนั้นให้เป็น ๗ วันดีกว่า

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ประธานกรรมวิธีการ กล่าวอ้าง
ท่านสมาชิกผู้หนึ่งสงสัยในความไม่บริสุทธิ์ของกรรมวิธีการ กรรมวิธีการ
ชุดนี้จะขอถอยออก

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ หลวงวิจิตรวาทการ รับรอง

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ประธานกรรมวิธีการ กล่าวอ้าง
ขอให้ โฉดในเรื่องความบริสุทธิ์เสียก่อน จึงจะรับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา คือให้ มีท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้
กล่าวคล้ายๆ จะไม่ไว้ใจกรรมาธิการชุดนี้ จะไม่ทำงานด้วยความ
บริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงรู้สึก โทมนัสส์ขอลาออกทั้งคณะ
ข้าพเจ้าขอให้สภาฯ นี้

นายสวัสดิ์ ชูวะเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
ถ้าเป็นการกระทบกระเทือนมากอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ข้าพเจ้าขอบอกวาผู้เสนอ
ถอนแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้กรรมาธิการชุดนี้รับทำการต่อไป

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้ารู้สึกวาไม่ใช่หน้าร้อนเลย ขอให้กรรมาธิการใจหนักแน่นเสีย
สักหน่อย หน้าฝนอากาศชุ่มชื้นดี ขอให้ท่านรับรองต่อไป

พ.ร.ค. พระยาศรยชุเสนี ร.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าววา
เมื่อถอนแล้ว ก็ยินดีรับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีคือทายน เรื่องของหลวง
วิจิตรฯ หน่อยหนึ่ง ข้อบังคับของหลวงวิจิตรฯ เรื่องขอแก้ ข้อบังคับ
การหยุดการลดเงินเดือนของสมาชิก เพราะฉะนั้นขอให้ส่งรวมไปที่
กรรมาธิการจะขัดข้องหรือไม่ จะได้รวมพิจารณากันไปเสียพร้อมกัน
ทีเดียว เพราะเป็นเรื่องทตตคอกัน ถ้าไม่มีการขัดข้องแล้ว ข้าพเจ้าขอ
อนุมัติสภาฯ นี้ให้ส่งเรื่องนไปให้กรรมาธิการพิจารณารวมกับข้อบังคับ
ทีเดียว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา คณะกรรมการคณะนี้ไม่รังเกียจที่จะรับไป ประเดี๋ยวจะมีปัญหาเรื่องหลักการกันอีก ด้วยเหตุนี้จึงขอได้รับหลักการเสียก่อน

นายไต้ บานิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าววา ข้าพเจ้าเห็นว่าทางที่ดีที่สุด ท่านเจ้าของญัตติควรจะถอนเสียจากสภา ฯ แล้วจึงไปแปรญัตตินั้น เป็นทางถูกต้องดีกว่า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา อยู่คนละเรื่อง ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ถ้าเช่นนั้นจะขอให้สภา ฯ นัดมติรับหลักการญัตติของหลวงวิจิตร ฯ เรื่องขอแก้ไขบังคับการลดการลดเงินเดือนของสมาชิก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา เคยจนเรามีข้อบังคับเรื่องการลดเงินเดือนอยู่แล้ว เมื่อมีสมาชิกผู้หนึ่งขอเสนอญัตติก็เป็นแต่เพียงญัตติเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นว่ามีหลักการอะไรที่เราจะรับเช่นนั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ควรแก้หรือไม่ นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา ถ้าควรแก้หรือไม่ ไม่ใช่หลักการที่สมาชิกเสนอเช่นนั้น ก็ควรอภิปรายกันว่าควรแก้หรือไม่ ถ้าผู้เสนอว่าควรแก้ก็เสนอขึ้นมา สมาชิกมีมติที่จะอภิปรายกัน คำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้นั้นก็อภิปรายได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ คำว่าควรแก่หรือไม่ควรแก่
นั้นเห็นว่าเป็นหลักการอยู่แล้ว

ขุนวรดิษฐ์รัตนเจดีย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
เรื่องระเบียบนี้ตนน่าจะต้องเป็นอนุตติมาขอเพิ่มเป็นหลักการอีก ถ้าพระเจ้า
เห็นว่าไม่ขัดกับ อาจจะมีสมาชิกผู้อื่นขอเพิ่มหลักการแต่จะโปรด
กระไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มีคนคณะระบบกับข้อบังคับ
แต่ตอนเองกัน มีความสัมพันธ์กัน เป็นอย่างนี้ ข้อบังคับดังกล่าวฯ ว่า
ด้วยการจัดการเงินเดือนคนคณะระบบ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอรับรอง
ขอให้ตั้งคณะนี้เสียเสียทีเดียวว่า ท่านผู้ใดจะเห็นสมควร รับหลักการที่
หลวงวิจิตรฯ เสนอขึ้นพิจารณาพร้อมกับข้อบังคับ จึงมอบให้คณะ
กรรมมาธิการคณะเดียวกันพิจารณา ขอให้โปรดยกมือขึ้น

นายแช่ ยืนพนธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ เรื่องนี้
เพียงแต่หลวงวิจิตรฯ เสนอเป็นอนุตติมา จะมารับหลักการไม่ได้

พ.ว.ค. พระศรียุททเดณี ร.น. ประธานกรรมมาธิการ กล่าวว่ อนุตติ
ของหลวงวิจิตรฯ นี้เท่าที่ข้าพเจ้าทำได้ ได้เสนอต่อสภาฯ ในสมัยที่ ๒
นั้นแล้ว สภาฯ ก็ได้ตั้งมติแล้วไปให้กรรมมาธิการชุดนี้พิจารณาแล้ว
บัดนี้กรรมมาธิการได้พิจารณาแล้วไม่มีการแก้ไขเป็นคณะเรื่องกับข้อ
บังคับของสภาฯ ฉะนั้นเรื่องนี้เรื่องนี้อยู่ดังนี้ ถ้าหากว่าสภาฯ เห็นว่า
จะต้องให้พิจารณาใหม่ก็เห็นว่าไม่ขัดข้อง แต่ข้าพเจ้าขอเรียนว่าสภาฯ นี้ได้
รับแล้ว จึงมอบให้กรรมมาธิการชุดนี้ไปพิจารณา

ด. เทียม ศิวพิชัย ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่คุณหญิงวิจิตรฯ ที่จะแก้ออบังคับในเรื่องการร
การตเงินเดือนของสมาชิกเกี่ยวกับข้อบังคับนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าคว
จะสั่งให้แกคณะกรรมการซึ่งเราได้ตั้งขึ้นใหม่ดังกล่าว จะได้เป็นกา
หมดเรื่องทีเดียว และไม่ยุ่งยากต่อกัน

นายพัก ณ สงขลา รมรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไปกันใหญ่เสียแล้ว คือว่าเมื่อท่านผู้เป็นประธานฯ
ได้ให้ลงมติว่าจะรับหรือไม่รับ แต่ก็มีคนไม่รับคนเดียว ยังไม่ได้ถาม
ว่าคนทรมมเท่าไร ข้าพเจ้าเห็นว่ามติเป็นมติของสภาฯ แล้ว ถ้าไม่
รับก็เท่ากับตกไป และเป็นมติแล้ว เรื่องจะว่ากันอย่างไรก็ว่ากันไป แต่
ว่าเมื่อได้ให้ลงมติแล้ว ก็ขอให้เป็นที่ไปตามนั้น

นายแซ ยนิพนธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ เมื่อ
ข้าพเจ้าไม่ได้ยกมอรับมตินั้น เพียงแต่ยกมอที่จะพูดถึงเรื่องนทาน
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เป็นเรื่องที่ยังเข้าใจผิดกันอยู่
ณนั้น

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าน่าจะไปกันใหญ่เสียแล้ว เพราะฉะนั้นขอถามทุก
แล้ว ขอให้เลิกประชุม

ทำลวรแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถิ่นนี้เด็ยวก็จะเด็ย ท่าน
ผู้ใดเห็นสมควรจะส่งไปให้กรมการพิจารณา โปรดยกมือขึ้น และ
กล่าวว่ เป็นส่วนมากเด็ย เป็นขอคัดกลงคำยุติของหลวงวิจิตรฯ ได้
ส่งไปให้กรมการพิจารณา พระราชบัญญัติแก้ไขมาตราขั้วตองวัด
เด็ยขึ้นไปเป็นฉันทันท์ เด็ยประชุม

เด็ยประชุมเวลา ๑๑.๔๕ นาฬิกา.

นายถนอม ปิตขานนท์
มงคล รัตตวิจิตร
เด็ยยิต หงสประภาส
พระพิไลสุนทรการ
ขุนประเจตวิมลพันธ์
ร.ต.ถิต รัตตพันธ์
ทางกระจาย รัชตวรรษ
โลว อินทรประชา
ร.ต.เมต พูนวิวัฒน์
หลวงพิพัฒน์พลกาย
นายจ้ง จริงจิตร
นายมนูญ บริสุทธิ์

ผู้ตรวจรายงาน
พระยาศรยุทธเสณี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายประพาฬ บุญ-หลง
นายประเสริฐ ปัทมะสุนธ์
นายศิริ อินทร
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
นายบุญช่วย สุนคณมิต
นายวิจิตร ลัจจะเวระ
นายถินจุฑารพ
ผู้ตรวจรายงาน

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร